

Danskerne's Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskerne's Historie Online

Danskerne's Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskerne's Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Endbrydesfesskrift

til

den offentlige Examens

i Aarhuus Cathedralskole

i Juli 1854.

Statens pedagogiske Studiesamling
København V.

Efterretninger

om

Aarhus Cathedralskole

i Skoleaaret 1853—54,

ved

Rector, Prof. H. H. Blache,

A a r h u u s.

Trykt i Stiftsbogtrykkeriet.

Afgangsexamina i 1853.

I dette Åar afholdtes første Gang her i Skolen den fuldstændige Afgangsexamen, i det 11 Disciple af 6te Classe underlaftede sig Gramens første Deel i de 4 Fag: Tydsk, Fransk, Geographie og Naturhistorie, for efter denne Proves, i Forbindelse med den øvrige Hovedexamens, heldige Udfald, at optages i Skolens 7de Classe; samt 7 Disciple af 7de Classe Afgangsexamens anden Deel i de 9 Lærefag: Dansk, Latin, Græsk, Hebraisk, Religion, Historie, Arithmetik, de geometriske Discipliner og Naturlære.

I Overeensstemmelse med Ministeriets Skrivelse af 10de Juni afholdtes de skriftlige Prover den 23de, 24de og 25de Juni; de mundtlige den 7de, 8de og 9de Juli. Ved de sidste var Undervisningsinspektoren, Etatsraad og Professor Madvig tilstede.

Som Censorer i de forskellige Fag fungerede:

I Dansk:	Etatsraad Madvig, Professor Blache og Adjunct Holm (Graminator).
I Tydsk:	Adjunct Thisted, Adjunct Holm og Overlærer Funch (Graminator).
I Fransk:	Etatsraad Madvig, Adjunct Fabricius og Adjunct Carøe (Graminator).
I Latin:	Etatsraad Madvig, Adjunct Urnæsen og Professor Blache (Graminator).
I Græsk:	Etatsraad Madvig, Adjunct Urnæsen og Professor Blache (Graminator).
I Hebraisk:	Pastor Smith, Adjunct Fabricius og Adjunct Høvgaard (Graminator).

I Religion:	Dr. theol. Bislop Brammer, Adjunct Munch og Adjunct Holm (Examiner).
I Historie:	Etatsraad Madvig, Adjunct Munch, Adjunct Fabricius (Examiner).
I Geographie:	Etatsraad Madvig, Adjunct Fabricius og Adjunct Munch (Examiner).
I Arithmetik:	Cand. polyt. Møller Weis, Adjunct Warming og Adjunct Freuchen (Examiner).
I Geometrie:	De samme Censorer.
I Naturlære:	Rector Nielsen, Adjunct Arnzen og Adjunct Freuchen (Examiner).
I Naturhistorie:	Adjunct Lassen, Adjunct Freuchen og Adjunct Holm (Examiner).

Efter afholdte Prover tilkendtes de Examinerede følgende Characterer:

Afgangsexamens første Deel.

	Tydt.	Franst.	Geographic.	Naturhist.
1. C. L. B. Baumh . . .	Mg. godt	Godt.	Ud. godt.	Godt.
2. L. N. Lazarus . . .	Godt.	Godt.	Mg. godt	Mg. godt
3. F. H. Gundelach. . .	Godt.	Godt.	Mg. godt	Mg. godt
4. E. A. Chrane . . .	Mg. godt	Em. godt	Mg. godt	Mg. godt
5. C. Husted.	Godt.	Godt.	Mg. godt	Mg. godt
6. H. B. Schjerup . . .	Godt.	Godt.	Mg. godt	Mg. godt
7. M. E. Jensen . . .	Mg. godt	Godt.	Godt.	Godt.
8. R. D. Nielsen . . .	Godt.	Mg. godt	Mg. godt	Godt.
9. F. F. N. Johansen .	Godt.	Em. godt	Mg. godt	Godt.
10. R. Malling.	Em. godt	Em. godt	Godt.	Godt.
11. F. G. S. Mohr. . .	Godt.	Em. godt	Mg. godt	Godt.

Af disse Disciple opflyttedes efter endt Hovedexamen de første 8 i 7de Classe.

Bed Afgangsexamens anden Deel prøvedes følgende Dismittender, for hvilke saavel de ved denne Prøve, som de ved den for 2 år siden afholdte første Deel af Afgangseramen givne Characterer paa følgende Liste ere aftrykte.

Afgangseramens
første Peel 1851.

Examinanterne.

	Sydf.	Brafnf.	Geographie.	Naturhist.	Dantf.	Sotin (Gentilis).	Latin (Inunditg.).	Graeff.	Mædigion.	Fysiose.	Writshætit.	Geometrie.	Naturfæ.	Hoved- charactet.	Gebraint.
1. B. F. Bornemann . .	G.	Mg.	Ulg	Mg.	G.	Eg	Mg.	G.	Ulg.	G.	G.	Mg.	Anden Charact.	—	
2. F. B. F. Rosenstand .	Mg.	Mg.	Eg.	G.	G.	G.	Mg.	G.	Mg.	G.	Eg.	G.	Anden Charact.	—	
3. H. F. B. Berthelsen .	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	G.	Ulg.	Mg.	G.	Mg.	Første Charact.	Mg.	
4. C. F. Nose	G.	G.	G.	Mg.	G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Første Charact.	—
5. J. E. Langballe . . .	G.	G.	Mg.	G.	G.	G.	G.	G.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Anden Charact.	—	
6. J. C. la Cour	G.	G.	G.	G.	Eg.	G.	G.	G.	G.	Eg.	G.	G.	Anden Charact.	—	
7. H. A. G. Gad	G.	Ulg.	G.	Mg.	G.	G.	Mg.	G.	Mg.	Eg.	G.	Mg.	Anden Charact.	—	

Afgangseramens anden Peel 1853.

Ester saaledes at have bestaaet ved begge Prover afgif disje 7 Candidater med det beslade Vidnes-
byrd til Universitetet.

De til disse Gramma fra Ministeriet, under Forsegling, tilsendte Øpgaver vare følgende:

Udarbejdelse i Modersmalet.

„Ydmighed som christelig Dyd; dens Førstelighed fra Beskedenhed i Almindelighed.“

Øpgave til tydsk Stil.

„Maximilian den Anden var, omendskjendt ikke den største, dog vel den mildeste og elskværdigste imellem alle Keisere af det habsburgske Huus. I sit Egteskab med Carl den Femtes ædle Datter avlede han ni Sønner og sex Døtre, og den Kjærlighed, Mildhed og Godhed, som han øvede som Huusfader, virkede ¹⁾ velsignende ogsaa i alle større Kredse. Ganske anderledes end Carls mørke Son, Philip den Anden, havde han dannet sig i sin store Onkels Skole og i tre Åar regjeret Spanien til hans Tilfredshed. Efter sin Tilbagekomst virkede han væsentlig for Afslutningen af Passauer-Forsigtet, der beroligede Tydskland, og forblev siden i religiøse Anliggender paa den alene rigtige Vej, til hvilken dengang endnu ingen Hærsker havde haaret sig og selv senere saa faa haebede sig. Ved regelmæssig Inddeling af sin Tid var han stedse Herre over Forretningerne, ved Maadehold i alle Ting stedse Herre over sig selv. Noeværdige Egenskaber, som man hos denne eller him Fyrste finder adskilte eller i eensidig Overdrivelse eller som Folge af meisommelig Beslutning, fremgik af hans inderste Naturs skjonne ²⁾ uforstyrrede Harmonie. Derfor var han ikke blot retfærdig, men ogsaa mild og heimodig, ikke blot Ven af ødel Alvor, men ogsaa af munter Spøg; derfor gjorde mangeflags Turnoer her hans Flid intet ³⁾ Afbræk, og han

¹⁾ beglücken (velsigne).

²⁾ ungetrübt (uforstyrret).

³⁾ Eintrag (Afbræk).

behøvede ikke pedantisk at spille Keiseren og at fremkunstle Værdighed, da han besad et keiserligt Sindelag, der opvækker Kjærlighed og Tillid, fordi det bører Kjærlighed og Tillid i sig. Maximilian var i alle Ting det fuldkomneste Medsykke til sin nærmeste Slægtning, Philip den Anden; hvilken Lykke, hvis han havde levet og hersket saa længe som denne!"

Opgave til latinisk Stiil.

"Om Lacedæmonierens Chilo, der, som bekjendt, var een af de syv Maend, hvem det gamle Grækenland fremfor Andre har givet Navn af Vise, staar der hos Gellius, en latinisk Skribent fra det andet Jahrhundrede efter Christi Fødsel, en ret net Fortelling. Da Chilo i en hoi Alder laae syg og folte, at Døden nærmede sig, talte han roligt og blidt med sine Venner, der stode omkring ham, og sagde iblandt Andet, at han stedse havde gjort sig Uimage for ikke at gjøre Noget, som han bagefter maatte fortevde, og at han heller ikke nu aengstedes ved Grindringen om sit forte Liv, men at der Dog rændt ham een Ting i Hu, i hvilken han baade for havde twivlet og endnu twivlede, om han havde handlet ret eller ilde. Jeg var engang, sagde han, Dommer med to Andre i en Mens Sag, der angik hans Liv og Welferd. Jeg indsaae, at efter Loven maatte han færdommes, men dog kunde jeg ikke undlade at ønske, at han paa en eller anden Maade kunde frifjendes. Efter megen Overveielse besluttede jeg da selv stiltiende at færdonne ham ved min Stemme, men overtalte de to Maend, som demte med mig, til at frifinde ham. Saaledes troede jeg dengang at fyldestgjøre baade Dommerens og Bennens Pligt; men nu frygter jeg for, at jeg har handlet trælost, idet jeg har raadet Andre til at gjøre det, som jeg selv ikke vilde gjøre, fordi det var urigtigt. Bisselig frygtede Chilo ikke uden Grund; men i dette Spørgsmaal om Menslaabets Ret have ogsaa de græske Philosopher fra en senere Tid stundom haft mindre strænge Meninger og troet, at det var

tilladt for en Dens Skyld, i det Ningeste i mindre Ting, at afvige lidet fra Pligtens Bei, saasom Peripatetikeren Theophrast, hvem Cicero følger i det lidet Skrift, som bærer Navnet Læslug."

Øpgave til Øversættelse fra Latin.

[Extremo libro tertio Tacitus narravit, Vespasiani duces et copias, ad Cremonam victores, Romam intrasse, Vitellium interfactum esse. Vespasianus ipse nondum in Italiam ex Oriente venerat.]

„Interfecto Vitellio bellum magis desierat, quam pax cooperat. Armati per urbem victores implacabili odio victos eonsectabantur, plenæ cædibus viæ, cruenta fora templaquo, passim trucidatis, quos fors obtulerat. Mox, auge-scente licentia, scrutari ac protrahere abditos; si qvem ¹⁾ procerum habitu et juventute validum conspex-
rant, obtruncare, nullo militum aut populi discrimine. Quæ sævitia recentibus odiis sanguine explebatur, deinde verterat in avaritiam; nihil usquam secretum aut clau-sum sinebant, Vitellianos occultari simulantes; initium id perfringendarum domuum vel, si resisteretur, causa cædis; et egentissimus quisque e plebe et pessimi servi-tiorum ultro dites dominos prodebant; alii ab amicis mon-strabantur. Ubique lamenta, conclamations et forma captæ urbis, adeo ut Othonianorum Vitellianorumque militum invidiosa antea petulantia desideraretur. Duces partium, accendendo civili bello acres, temperandæ vic-toriæ impares erant. Quippe ²⁾ in turbas et discordias

¹⁾ Milites Germanici, e quibus Vitellianus exercitus constabat, fere juvenes robusti erant et proceritate corporum excelle-bant.

²⁾ o: ad turbas excitandas.

pessimo cuique plurima vis; pax et quies bonis artibus
indigent. Nomen sedemque Cæsar is Domitianus accep-
rat, sed, nondum ad negotia intentus, solis voluptatibus
³⁾ filium principis agebat. ⁴⁾ Præfectura præ-
torii penes Arrium Varum, summa potentiae in An-
tonio Primo erat. Is pecuniam familiamque e Vitellii
domo, quasi prædam Cremonensem rapiebat. Civitas
pavida et servitio parata ⁵⁾ occupari redeuntem Ter-
racina L. Vitellium cum cohortibus, extinguique reliqua
belli postulabat. Præmissi Ariciam equites agmen legio-
num intra Bovillas stetit: Nec cunctatus est Vitellius
se et cohortes arbitrio victoris permittere; milles infeli-
cia arma haud minus ira quam metu abjecit. Longus
deditorum ordo, saeplius armatis, per urbem incessit,
nemo supplici vultu, sed ⁶⁾ tristes et ⁶⁾ truces et
adversus plausus et lasciviam insultantis vulgi ⁶⁾ im-
mobiles.“

Aritmetisk Opgave.

„Om en Uhrskives Midtpunkt dreeje sig eensformigen Time-
viseren, Minutviseren, Secundviseren, af hvilke den første gør
en Omdreining i 12 Timer, den anden i 1 Time, den tredie
i 1 Minut. Idet alle tre Visere dække hinanden ved Klokke-
slettet 12, saa spørges: efter hvilken Tids Forløb vil dernæst
Secundviseren første Gang komme til noigatigen at halvere
Vinklen mellem de to andre Visere?“

³⁾ vise sig som Fyrstesen (give Fyrstesønnen).

⁴⁾ dignitas et locus præfecti prætorii (prætorio).

⁵⁾ præveniri. L. Vitellius, Auli Vitellii imperatoris frater, cum aliquot cohortibus in Campania fuerat et Terracinam ceperat.

⁶⁾ Pluralis numerus refertur ad singulos qui significantur, quum dicitur „deditorum ordo“.

Geometrisk Opgabe.

„Et Triangel habes givne en Side a, Høiden h nedfældt paa samme Side og den Linie f, som forbinder Sidens Midtpunkt med det modstaende Toppunet. Heraf skal Trianglet construeres, og Formlerne angives til Bestemmelse af de to andre Sider og af Winklerne.

Exempel: $a = 12'$, $f = 5'$, $h = 3.'$ "

Om Nedlæggelsen af den videnskabelige Realskole i Marhuis samt Realklassers Oprettelse ved Cathedralskolen.

(Den fuldstændige Beretning om de Forhandlinger angaaende dette Usliggende, som fandt Sted i Rigsdagsessionerne 18 $\frac{1}{2}$ og 18 $\frac{2}{3}$, saavel som Fremstillingen af de Motiver, der bevægede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvesenet til for Hans Majestet Kongen at andrage paa, at Realskolen maatte nedlægges og Realklasser samtidigt dermed oprettes ved Cathedralskolen, tilsigemed den allerhøieste Resolution af 31te Juli 1853 desværende, læses i Departementstidenden for samme Åar Nr. 48; men da denne Tidende ikke kan antages at være i mange af Deres Hænder, der læse disse Bladet, og da denne Foranstaltung griber saa betydeligt ind i Cathedralskolens fremtidige Virksomhed og Deconomi, har jeg anset det for rettest, at lade den nævnte Beretning in extenso aftrykke.)

„Beg allerhøieste Resolution af 14de Februar 1838 blev det, efterat begge de danske Provindsialstænder-Forsamlinger havde indgivet allerunderdanigste Petitioner om videnskabelige Realskolers Oprettelse og Sagen var blevsen underkastet en noie

Undersøgelse af en dertil nedsat Commission, allernaadigst bestemt, at der for det Første skulde oprettes en fuldstændig viden-skabelig Realskole under Overbestyrelse af den døværende Direction for Universitetet og de lærde Skoler, og at det derhos af bemeldte Direction skulde tages under nærmere Overveielse, hvorvidt det maatte være raadeligt, endvidere at forbinde nogen til Realsunderviisningens Fremme sigtende Indretning med en eller anden af de lærde Skoler. Den fuldstændige Realskole, der saaledes skulde oprettes, blev ifolge Kgl. Resolution af 10de Mai 1839 anlagt i Aarhuus, og ved samme allerhøieste Resolution approberedes tillige en Plan for Skolens Underviisning (Universitets - Directionens Bekjendtgjørelse af 21de f. M.). Efter denne Resolution skulde de med Realskolens Oprettelse og senere Vedligeholdelse forbundne Udgifter bæres af den almindelige Skolefond, af hvilken de ogsaa ere udredede indtil Udgangen af Maaret 1848; fra denne Tid ere de derimod afholdte af Soro Academies Kasse og ved de udkomme Finantslove under en særlig Post i Academiets Budget bevilgede som „Tilskud til Realskolen“.

Bed Behandlingen af Forslaget til Finantsloven for Finantsaaret $18\frac{5}{6}$ i Folketinget i Møgsdagssessionen $18\frac{5}{6}$ fremkom et Endringsforslag, som gif ud pra, at der kun skulde bevilges det Halve af det til Aarhuus Realskole for det nævnte Finantsaar forlangte Tilskud fra Soro Akademii, idet man antog, at Skolen burde ved Udgangen af Skoleaaret $18\frac{5}{6}$ nedlægges. Dette Forslag blev imidlertid dengang, paa den døværende Kirke- og Underviisnings-Ministers Modforestilling tagen tilbage (Folkesthingstidenden 3die Session 1851 Spalte 2153—54, 2214—17, 2227, 2236—38, 2243—44, 2228). Men Forslaget blev med nogen Endring paamly optaget af det af Folketinget ved dets første Samling i $18\frac{5}{6}$ til Behandling af Udkastet til Finantsloven for Finantsaaret $18\frac{5}{6}$ nedsatte Udvælg, der i sin

over Finantslovudkastet afgivne Betænkning foreslog, at der af den for bemeldte Finantsaar under Sørs Academis Budgets Udgiftspost 16 „Tilskud til Realskolen i Marhuus“ optagne Sum 7750 Mbd. kun skulde bevilges Skolen for 5 Maaneder $\frac{1}{2}$ eller 2229 Mbd. 16 f. og at der af det derefter tilbageblivende Belob 4520 Mbd. 80 f. skulde bevilges til Realunderviisning ved Marhuus Cathedralskole $\frac{1}{2}$ eller 1506 — 90 —

Saaledes at Posten udførtes med i alt kun 4736 Mbd. 10 f. (Anhang B til Rigsdagstidenden 4de Sessions 1ste Samling Sp. 125—126.)

Dette Forslag blev vedtaget ved Finantslovens 2den Behandling i Folkethinget i samme Session (Folkethingstidenden 4de Sessions 1ste Samling Spalte 2221—2222 og Spalte 2236), og i Henhold hertil blev, i det de twende senere sammenfaldte Folkething forelagte Finantsforslag, under ovennevnte Budgetpost opført „til Udgifter ved Realunderviisningen i Marhuus“ 4736 Mbd., hvilket Belob ogsaa er bevilget til nyscænkte Anvendelse ved Finantsloven af 31te Juli sidstl. for Finantsaaret $18\frac{2}{3}$.

Efter en forudgaet noie Undersøgelse af den højere Realunderviisnings Stilling og Forhold i det Hele maatte Kirke- og Underviisnings-Ministeriet være af den Mening, at det ved Erfaring maatte anses godt gjort, at den Plan, der i sin Tid var lagt for Realskolen i Marhuus, var for omfattende for den Trang til Dannelsse, der ved den søgtes tilfredsstillet, og at det derfor nu vilde være nødvendigt at anlægge Planen for den Realunderviisning, der gives i Skolerne, efter en mere indskrænket Maalestok. Det antoges derhos, at den hældigste og mindst kostbare Maade, hvorpaa en saadan Underviisning kunde tilveiebringes, var — saaledes som alt i den ovenfor nævnte

Rgl. Resolution af 14de Febr. 1838 var antydet — at knytte en særlig Realundervisning til de lærde Skoler i enkelte større Kjøbstæder, hvis egen Befolknng, efter Aantal (ikke mindre end 5000 Indvaanere) og Livsvillaar, og tillige hvis Tilknytning til en større Omegn, gav Udsigt til ikke for ringe Benyttelse. I Forbindelse hermed fandtes det, at der ikke længere var nogen Grund til Opretholdelsen af den videnskabelige Realskole i Marhuis særligen for dens nuværende Formaal, hvorimod den burde nedlægges samtidigen med hün Foranstaltnings Iværksættelse.

Ministeriet var derfor betenkta paa at forelægge den i October Maaned 1852 sammentraadte Møgsdag et Lovudkast i den nysnevnte Retning, men Udsforelsen deraf hindredes imidlertid ved Møgsdagens Opsloesning, og føregne Omstændigheder gjorde, at der heller ikke blev forelagt de tvende senere samlede Møgsdage noget saadant Lovudkast.

Imidlertid havde Forholdet udviklet sig saaledes, at det, efter Ministeriets Skjennende, vilde have sine store Betingeligheder at udsætte den paatænkte Foranstaltning i sin Heelhed indtil Ansliggendet kunde blive definitivt ordnet ved Lov. De Forhandlinger, der vare foregaarde om Nedlæggelsen af Realskolen i Marhuis, og den derved valgte velbegrundede Trivs om Skolens Bestaaen, havde nemlig allerede viist Indflydelse paa Skolens Freqvents (i Begyndelsen af Skoleaaret $18\frac{5}{3}$ kun 28 Disciple), idet adskillige Udmeldesser i Lovet af dette Skoleaar havde fundet Sted og det med en temmelig Grad af Sandhedsynlighed maatte befrygtes, at de Forældre, der endnu havde Børn i Skolen, vilde tage disse ud af samme ved Udgangen af Skoleaaret $18\frac{5}{3}$, medens ombendt Skolen under disse Forhold ikke kunde vente sig Tilgang af nye Disciple. Skolen vilde altsaa, hvis dette indtraf, faktisk ophøre ved Skolearets Udløb. Dersom man ikke nu sorgede for, at der til samme Tid, da Realskolen nærmede sig sin Opsloesning, ved Cathedralskolen ind-

rettedes en Realunderviisning, som funde træde ifstedsfor den i Realskolen givne, vilde man efter al Sandsynlighed udsætte sig for, at de udenbyes Forældre, der for Øieblifiket havde deres Børn i Realskolen, toge saadan Bestemmelse, at Cathedralskolen børsvedes Udsigten til at vinde dem for sine Realklasser; derhos vilde vedkommende Forældre have billig Grund til Klage, naar der ikke ved Realskolens Øphør var forret for en anden Underviisning, der funde erstatte den, som deres Børn skulde have hørt i bemeldte Skole. Og i samme Grad som paa den ene Side hün Eventualitet truede Realskolens Existents og det paa den anden Side maatte være magtpaasliggende at vide en ny Underviisning, naar den aabnedes, sikkert en rimelig Udsigt til en tilstrækkelig Benyttelse, forekom det Ministeriet, at Nedvendigheden var forhaanden at nedlægge Realskolen i København alt ved Udgangen af Skoleaaret $18\frac{5}{3}$ og til samme Tid foreløbigen at indrette en særlig Realunderviisning ved Cathedralskolen samme steds.

Over Sagen i det Hele, betragtet fra dette Synspunkt, indhentede Ministeriet derfor Erklæring fra Underviisningsinspekteuren ved de lærde Skoler, der udtalte sig for den mygpaagede Nedvendighed af Foranstaltningens snarest mulige Uverkscettelse paa den ovenfor besørte Maade. Endvidere lod Ministeriet sig, efterat have modtaget Underviisningsinspekteurens Beteckning, meddele deels fra Rectoren ved Realskolen nærmere Øplysning om de faktiske Forhold ved denne Skole, og derhos Beteckning, om Skolens Nedlæggelse efter disse var at anse som ønskelig allerede ved Udgangen af indebarende Skoleaar, deels fra Rectoren ved Cathedralskolen Erklæring, om Realunderviisningen funde sættes igang ved Skolen ved Begyndelsen af Skoleaaret $18\frac{5}{4}$, tilligemed Forslag om Underviisningens Indretning og de Detailforanstaltninger, som Underviisningens Indførelse strax vilde udkræve.

Af Realskolens Rector blev Sagen, efter Ministeriets udtrykkelige Forlangende, gjort til Gjenstand for Forhandling i et almindeligt Lærermøde. I dette erklærede Overlæreren og 4 af Adjuncterne sig for Skolens Nedlæggelse allerede med Udgangen af Skoleaaret $18\frac{5}{3}2$, navnligen paa Grund af de Vansteligheder, som vilde være forbundne med at vedligeholde den fornødne Livslighed baade hos Lærere og Disciple, efterat det var blevet almindelig bekjendt at det var paatænkt at nedlægge Skolen, ligesom de og udhavdede den uhyggelige Tilstand, som Udsættelsen af Skolens Nedlæggelse endnu i et Aar vilde medføre. Rector derimod, der iovrigt indrommede, at Tanken om Skolens ebletlige Nedlæggelse under de nærværende Forhold paatrangte sig af sig selv, og En af Adjuncterne fandt, at det vilde være for hurtigt, saa fort Tid forend Skoleaarets Udgang at nedlægge Skolen, da det for den Deel af Skolens Lærerpersonale, som ikke kunde finde Ansættelse ved Cathedralskolen, vilde være meget ufordeleagtigt, saa seent at underrettes om en saa indgribende Forandring i deres Embedsstilling og huuslige Forhold. De yttrede tillige, at Sagen burde underafastes en udforsligere Behandling end den, der var blevet den tildeel. Derhos formeente Rector, at den Mangel paa Frequentz, hvormed Skolen antoges at blive truet, kun vilde ramme dens nederste Classe, hvori ingen Forældre, af Frygt for at komme til senere at skifte Skole ved det kommende Skoleaars Begyndelse, vilde indsætte deres Barn, men at derimod de øvrige Classer kunde beholde det samme Aantal Disciple som de havde; ligesom han forudsatte, at der i Hensynet til, at Disciplene om et Aar vilde komme til at gaae over til en anden Skole, vilde være en Spore saavel for dem selv som for Lærerne til at sege at komme videst muligt i den Tid for at prestere en god Overgangsprøve.

Da saaledes en overveiende Majoritet af Skolens Lærere

have uttalt sig for Skolens snarest mulige Nedlæggelse, og de af Rector herimod anførte Grunde, i hvorvel langtfra uden Betydning, dog neppe turde overveie de ovenberørte Betænkeligheder ved Foranstaltningens Udsættelse et Aar endnu, og det saamægt mindre som Rector selv maatte erkjende det at være det Naturlige, at Skolen, som Forholdene ere, strax ophæves, maatte Ministeriet, i Realundervisningens Interesse, ansee det for rigtigt, at Skolen nedlægges ved Udgangen af indeboende Skoleaar den 22de August d. A. Det fandtes endog, at en legal Nødvendighed heraf allerede var givne derved, at der ved Finantsloven, efter det ovenfor bemærkede, ei kunde bevises Pengetilskud til Skolen længere end til indeboende Skoleaars Udgang. Ministeriet indgik dersor med en allerunderdanigst Forestilling om, at Skolen fra det nyscænkte Tidspunkt af maatte nedlægges.

Naar Skolen saaledes nedlagdes, var det en Selvfolge, at de Lærere ved samme, der ei samtidigen dermed kunne finde Ansættelse, efter Pensionsloven maatte afgaae paa Bartpenge.

Skolens Ejendele indsænke sig til Skolebygningen med dertil hørende Skoleinventarium og dens videnstabelige Samlinger og Apparater. Da alle med Realskolens Oprættelse og Udstyr forbundne Udgifter i sin Tid vare, som ovenfor bemærket, blevne afholdte af den almindelige Skolefond, antog Ministeriet det for afgjort, at Skolens Ejendele ved dens Nedlæggelse burde tilfælde det lærde Skolevesen. Dette forudsat, vilde Skolebygningen, for hvilken bemeldte Skolevesen ei har Brug, kunne, med Forbehold af Rectors Ret til at beboe sin Lejlighed indtil næstkomende April Flyttetid, sælges til Fordel for den almindelige Skolefond. Hvormeget den ved Salg vil kunne udbringes til, har ei med Bestemthed ladet sig beregne, da den, for at kunne anvendes til privat Beboelse, vil kræve en fuldstændig Forandring af det Indre og muligen endog Tilbygning

af et Sidehus; men det tør efter dens Udstrekning og Beliggenhed antages, at den vil kunne udbringes til c. 20,000 Mdslr. Af Inventariet vil endel. kunne benyttes ved Marhuis Cathedralskole og muligen ved de andre Skoler, hvor Realundervisning indføres, og hvad derefter bliver tilovers, vil kunne afhændes til Fordel for Skolefonden. Med disse Bemærkninger indstillede Ministeriet, at Bemyndigelse allernaadigst maatte blive Samme meddeelt til at lade de Realskolen tilhørende Bygninger afhaende.

Desuden eier Realskolen en Legatecapital paa 750 Mdslr., hvoraf den aarlige Rente er bestemt til at dække Skolepengene for en af Skolens Disciple; hvorom, da Giveren er isive, nærmere Forhandling med ham vil blive at indlede.

Fra Rektor ved Cathedralskolen, Professor Blache, modtog Ministeriet en Lectionsplan for Undervisningen ved Skolen i det kommende Skoleaar, beregnet paa den særlige Realundervisnings Indforelse og overeensstemmende dermed indrettet paa 2 Fælledsclasser, 5 studerende Classer og 3 særlige Realclasser, og i det Hele udarbeidet efter den Plan, der nu følges for Undervisningen ved Sørs Academies Skole. Derhos blev Ministeriet fra samme Rektor tilføjet et udførligt Forslag om Lærerkrefternes Forøgelse og Beregning over Udgifterne i det Hele i Anledning af den indtrædende Forandring, der vilde komme til ikke blot at omfatte den særlige Undervisning for Realeleverne, men ogsaa medfore Gjenoprettelsen af Skolens nederste Classe, der foreløbigen har været inddraget paa Grund af en Forbindelse, der var forsøgt iværksat imellem Cathedralskolen og Realskolen.

Ligesom Ministeriet af de ovenfor anførte Grunde maatte ansee det ubetinget nødvendigt, samtidigen med Realskolens Medlæggelse at aabne en Realundervisning ved Cathedralskolen i Marhuis, saaledes var ogsaa det af Folketinget i Nigsdagens

1ste Samling i Sessionen 18 $\frac{5}{2}$ nedsatte Udgav til Finantslovens Behandling (see det ovenfor citerede Sted i dets Be- tænkning Anhang B. til Møgdsdagstidenden for 4de Sessions 1ste Samling Spalte 125—126), ved sit Forslag om Ned- sættelse af den i Finantslovudkastet optagne Pengebevilling til Århus Realskole, gaar ud fra samme Forudsætning, og havde indstillet, at der bevilgedes en vis Pengesum, rundt angivet 1500 Rdsl., til Indretningen af en saadan Realundervisning ved Cathedralskolen, hvilket Beslut, som berort, nu er bevilget ved Finantsloven for Finantsaaret 18 $\frac{5}{4}$.

Da saaledes Møgdsagens Billigelse af denne Undervisnings Indforelse allerede maatte antages indirekte at være givne ved den vedtagne Finantslov for 18 $\frac{5}{4}$, androg Ministeriet, over- eensstemmende med sin udviklede Anskaelse om denne Deel af Sagen, paa allerhøieste Bemyndigelse til at foranstalte en særlige Realundervisning indrettet ved Cathedralskolen i Århus fra Begyndelsen af næstkomende Skoleaar eller den 23de August d. A. at regne, dog kun som en foreløbig Foranstaltung saa- længe indtil en Lov er blevne givne om denne Realundervis- nings Indforelse ved de lærde Skoler.

Hvad Planen for og selve Indretningen af Realunder- visningen ved Cathedralskolen angik, da sluttede, som bemerket, Rectors Forslag sig til den Plan, der folges ved Soro Skole, og heri var ogsaa Ministeriet for sit Vedkommende enigt.

Foranstaltungens Tverrskættelse vilde kreve forogede Udgifter deels til en Forøgelse af Lærerpersonalet, deels til Beta- ling af en større Deel Extratimer i de Fag, som besorges ved Timeundervisning, deels til Brændsel, Belysning og Meengje- ring, deels endelig til Forandringer ved Skolebygningen og Anskaffelse af det fornødne Inventarium. I alle disse Hen- seender havdes i Rectors Forslag Beregninger over Udgifternes Størrelse.

Med Hensyn til Lærerpersonalet havde Cathedralskolen ved Udgangen af Skoleaaret 18 $\frac{5}{2}$ syv faste Lærere, Rector medregnet. Der behovedes efter den af Rector indsendte Lectionsplan, i Anledning af 1ste Classes Gjenoprettelse og den særlige Realunderviisnings Indforelse, 13 faste Lærere; og da Rector formeente, at der af Realskolens nuværende Lærere ville kunne bemyttes fire ved Cathedralskolen, vilde der saaledes blive endnu tolvende Lærerposter at besætte, af hvilke der ved Finantsloven for 18 $\frac{5}{4}$ er bevilget det fornødne Beløb til Gagen for den ene. Ligefrem nu Ministeriet efter Indholdet af Pensionsloven allerede maatte anse sig forpligtet til staa ved Realskolens Nedlæggelse at sørge de Lærere, som dertil egne sig, saa hurtigt skee kan anvist Embedsvirksomhed ved andre Skoler, saaledes vilde dette lade sig gjøre med Hensyn til de Lærere, hvorom her var Spørgsmaal, da disse alle maatte ansees dygtige i deres Fag og brugbare som Lærere. Men for en fast Ansatteesse modte den dobbelte Hindring, deels at helse Foranstaltningen kun vilde blive foreseelig, deels at der for Uldredelsen af deres Gager fra Udgangen af indværende Skoleaar vilde savnes Bevilling ved Finantsloven. Ministeriet maatte derfor indstrænke sig til allerunderdanigt at foreslaae, at der allernaadigst meddelestes det Bemindigesse til foreslobigen at anvise bemeldte Lærere deres Virksomhed ved Cathedralskolen med Vibehold af deres nuværende Gager, ved hvilket Sidste der, saavidt skjønnes, saameget mindre turde være Betenkelsighed, som der paa denne Maade vilde bespare det Vartpenge-Beløb, der, saafremt de afgif, skulde udredes.

Naaer en Underviisning blev indrettet efter den af Cathedralskolens Rector til Ministeriet indsendte Lectionsplan — med Hensyn til hvilken det iovrigt vilde beroe paa Antallet af de Elever, der indmeldtes til Optagelse ved Begyndelsen af det kommende Skoleaar —, kunde samtlige Udgifter, efter de af

Nector meddelelse Beregninger, opgjøres for de syv første Maaneder af det forestaaende nye Skoleaar, eller indtil Udgangen af Finantsaaret $18\frac{5}{4}$, saaledes:

a. Til Forøgelsen af det faste Lærerpersonale.	2,508 Mdlr. 32 ß.
b. Timebetalingen.	96 — 24 =
c. 1) Brændsel	100 Mdlr.
2) Belysning.	20 —
3) Reengjoring.	35 —
	155 — =
	Zalt . . 2,759 Mdlr. 56 ß.

I Udkastet til Finantsloven var under Sorø Academies Budget, Udgiftspost 16, til Realundervisning ved Marhuis Cathedralskole opført, og er ved Finantsloven bevilget 1,506 Mdlr. 80 ß.

samt under det leerde Skolevesens Budget, Udgiftspost 1, for en ny Lærer paaregnet og ved den udkomme Finantslov nu bevilget 400 Mdlr., altsaa for syv Maaneder 233 — 32 =

1,740 — 16 =

og der vilde saaledes kreves et yderligere Tilskud af 1,019 Mdlr. 40 ß.

Da den nu udkomme Finantslov for $18\frac{5}{4}$ af Rigsdagen var vedtaget saaledes, at et Tilskud skal udredes af Sorø Akademii til Realundervisning i Marhuis, men Størrelsen af dette Tilskud, som ovenfor anført i rundt Tal 1500 Mdlr., ikke støttede sig til en omtrentlig Opgjørelse, antog Ministeriet

det for en ligefrem **Selvfolge**, at foranstaende yderligere nødvendige Tilskud af omtrent 1000 Mdlr. for indehavende Finantsaar, eller Skoleaarets syv første Maaneder, maatte søges bevilget som en Tillægsbevilling til bemeldte Finantslov, og at Forslag om det fornedne Tilskud til Realundervisningen ved Cathedralskolen for de sidste fem Maaneder af Skoleaaret maatte optages under samme Gento paa det Udkast til Finantsloven for næste Finantsaar, som Ministeriet har at forelægge den næste sammentrædende Rigsdag. Alt Udgiften i det Hele stiller sig forholdsvis temmelig stor, hidrører for en stor Deel fra den Omstændighed, at de Lærere, som overslyttes fra Realskolen, ere ældre Lærere, der staae paa de høiere Adjunctgager; men Betenkelsighederne fra denne Side maae efter Ministeriets Formening tage i Betragtning, naar det bemærkes, at Vartpengene da ville bespare og det lærde Skolevæsen indvinde Indtægten af de ved Realelevernes Optagelse i Cathedralskolen formerede Contingenter, der løseligen ere anslaaede for bemeldte Skole til 850 Mdlr. i Skoleaaret.

Udgifterne til Bygningsforandringerne ville kunne dækkes af hvad der ventes indvundet ved Salget af Realskolens Bygning, forsaaadt de ikke skulde lade sig afholde af den Sum, der ved Finantsloven for 18 $\frac{3}{4}$ er bevilget til Bygningsarbeider for samtlige de under Ministeriet ressorterende Stiftelsers Bygninger, hvilket dog først henimod Finantsaarets Udgang kan vise sig.

Det fornedne Inventarium vil, som alt bemærket, uden Udgift kunne tilveiebringes ved at benytte den nedlagte Realskoles Inventarium.

Hvad endelig angaaer Vartpengene til de ved Realskolens Nedleggelse afgaaende Lærere, da maatte Ministeriet være af den Formening, at samme, indtil hele Sagen om Realundervisningens Indførelse ved de lærde Skoler bliver ordnet ved

Lov, maae foreløbigen afholdes af Sorø Academies Kasse, hvilket saaledes af Ministeriet allerunderdanigst blev foreslæet.

Efterat Kirke- og Underviisnings-Ministeriet i Henvold til Foranstaende havde allerunderdanigst foredraget Sagen for Hs. Majestæt Kongen til allerhøiestede Afgjørelse, har det behaget Allerhøijsamme, under 31te Juli sidstleden, allernaadigst at bifalde Ministeriets efterstaende allerunderdanigste Indstilslinger:

- 1) at Marhuis videnskabelige Realskole maa nedlegges fra Udgangen af indeværende Skoleaar eller den 22de August næstkomende at regne;
- 2) at Skolens samtlige Ejendele maae tilfalte det lærde Skolevesen, og at Ministeriet maa allernaadigst bemyndiges til at sælge Skolens Bygninger, samt de Dele af Skolens Inventariisager, som ikke kunne anvendes til Brug ved andre lærde Skoler;
- 3) at de Bartpenge, der efter Pensionsloven ville være at tillægge de af Skolens Embedsmaænd, der ved Nedlæggelsen entlediges, maae foreløbigen, under Forventning af den dertil fornødne Finantsbevilling, udredes af Sorø Academies Kasse;
- 4) at Ministeriet maa allernaadigst bemyndiges til, fra næste Skoleaars Begyndelse eller 23de August næstkomende at regne, at indrette en særlig Realunderviisning ved Marhuis Cathedralskole, ligesom den, der nu finder Sted ved Sorø lærde Skole, dog kun som en foreløbig Foranstaltung indtil en særlig Realunderviisning ved de lærde Skoler bliver ordnet ved Lov, samt under Forventning af at den fornødne Bevilling erholdes ved de respective Finantslove til Udredelsen af de Udgifter, som Foranstaltungens Virksættelse vil udføre mere end det Tilstud, der, som Finantslovudkastet for 18 $\frac{3}{4}$ er vedtaget af den sidst sam-

leder Møgsdag, ventes ved Finantsloven for bemeldte klar
bevilget af Sorø Akademies Kasse til Realundervisning
i Aarhuus;

- 5) at Ministeriet endvidere maa lige alsteraadigst bemyndiges
til samtidigen med Realskolens Nedlæggelse at anvise de
Lærere ved denne, der kunne benyttes ved Aarhuus Cath-
edralskole, foreløbig Virksomhed i samme Egenstab ved sidst-
nævnte Skole, med Bibehold af deres nuværende Gager,
dog ligeledes under Forventning af at Gagerne ved de paa-
gældende Finantslove bevisges udredede ved Tilsvid fra
Sorø Akademies Kasse, samt saaledes, at disse Læreres
definitive Ansetelse ved Cathedralskolen udsættes, indtil
Lovbemyndigelse haves for Realundervisningens definitive
Ordning ved Skolen.

Under 13de August sidst. er derefter af Kirke- og Under-
visningsministeriet udførdiget følgende Bekjendtgjørelse an-
gaaende Nedlæggelsen af den videnskabelige Real-
skole i Aarhuus og foreløbig Indretning af en sær-
lig Realundervisning ved Cathedralskolen samme-
steds:

Ved allerhøieste Resolution af 31te f. M. har H. M.
jestet Kongen bifaldet, at den videnskabelige Realskole i Aar-
huus nedlægges ved Udgangen af Skoleaaret 18 $\frac{2}{3}$ den 22de
d. M., og at der fra Begyndelsen af det paafølgende Skoleår
ved Cathedralskolen samme steds foreløbigen indrettes en særlig
Realundervisning ligesom den, der er anordnet ved Sorø Aca-
demies lærde Skole.

Hvilket herved befjendtgjøres til almindelig Efterretning."

Under 6te August blev foranstaende allerhøieste Resolution
af Ministeriet meddeelt Rector, hvem det derhos paalagdes, at

udarbeide og indsende en Plan for Realundervisningens Omfang og Maal, ved hvilken, efter Indholdet af den allerhøieste Resolution, blev at legge til Grund den Plan, der følges ved samme Undervisning ved Sors lærde Skole. I Enkelthederne ønskedes den modifieret efter de Forandringer, som i Planen for Sors lærde Skole tilsigtedes indførte ved det Udkast til en Plan for en særlig Realundervisning ved de lærde Skoler i Almindelighed, som af Ministeriet under 16de October f. A. var tilsendt til Betænkning. Ministeriet yttrede tillige den Formening, at det væsentlig vilde beroe paa hvormange Disciple, der ved Indlemmelsesproben for det nye Skoleaar meldte sig til Optagelse ved Cathedralskolen som Realelever, om allerede med det nævnte Skoleaars Begyndelse 3 særlige Realklasser vilde blive at oprette; og paalagde Rector, efterat Indlemmelsesproben var foretagen, at afgive Indberetning om de optagne Disciples Antal, samt Erklæring om, hvormange nye Lærere det, efter Classernes Antal, vilde blive nødvendigt at ansette ved Cathedralskolen. Ved Skrivelse af samme Dato til Skolens Forstanderskab bemhyndigedes dette til at lade de Bygningsforandringer, som udfravedes, for at tilveiebringe det foregode Antal Classeverrelser, udføre efter det af Bygningsinspekteur Thielemann udkastede og tidligere indsendte Overslag, for den i dette nævnte Sum af indtil 487 Mdlr. 74 f. Endelig bevilgede Ministeriet, at det til de nye Classer nødvendige Inventarium maatte tages af det, der ved Realskolens Nedlæggelse blev disponibelt, ligesom det ogsaa tilled Rector, af Realskolens videnskabelige Samlinger forelobigen at udpege de Dele, som særligen maatte ønskes overladte til Cathedralskolen.

Paa Grund af Omstændighederne funde disse Paalæg, paa et nær, ikke umiddelbart efterkommes. Mod Slutningen af Juli Maaned udbrød, som bekjendt, Choleraepidemien her i Byen. Sommerferierne bare ved dens Udbud allerede begyndte,

og da Sygdommen den 23de August endnu var i Tiltagende, maatte Læsningen i det nye Skoleaar med Ministeriets Tilladelse forskellige Gange udsættes. Forældrene turde ikke sende deres Sonner her til Byen; de fleste af Lærerne bare fraværende, og af de tilstedevarende blev Gen, Adjunct Arnhøj, angrebet af Sygdommen, og sjældt hans Liv freltes, funde han dog først rum Tid ind i det nye Skoleaar fuldstændigt filtræde sine Forretninger. De efter Opfordring i Avisen efterhaanden anmeldte Disciple kunde saaledes ikke prøves og Classeernes Antal ikke bestemmes, ligesaaledet som Planen for Realundervisningens Dmfang og Maal udarbeides.

Kun Bygningsarbeidet ved Indretningen af de nye Classevejrelser, hvortil Alt var forberedet, kunde umiddelbart efter Modtagelsen af Ministeriets Skrivelse blive paabegyndt, og fremskyndedes saaledes, at deri ingen Hindring vilde have ligget for Undervisningen, om end denne havde taget sin Begyndelse til den forbestemte Tid. Men da Realskolens Bygninger ved Epidemiens Udbrud vare tagne til Lazareth, funde hverken Inventarier eller Undervisningsapparater derfra erholdes, for Sygdommen var betydeligt øftagen og de omtalte Gjenstande tilsværlig udluftede og rensete. Paa denne Maade modtog man først i Midten af September det Nedvendigste heraf; men derimod maatte de videnskabelige Samlinger og deriblandt Bibliotheket, der, for at slappe Plads til de Syge, var blevet flyttet til et andet Sted, og derved bragt i Norden, henstaae der indtil det i Lovet af Winteren ved nogle af Lærerne blev gjenemgaaet og ordnet efter Catalogen, hvorved det befandtes, at paa et Par Ubetydeligheder nær, alle Bogerne vare tilstede.

Da der siden af det Kgl. Ministerium blev indledet Uthandlinger om Afhændelsen af Realskolens Bygninger, og denne Sags Afsgjørelse ansaaes for at være nær, bleve alle disse Samlinger af Cancelliraad, Bankkasserer Otterstrom, der,

som Realskolsens forhenværende Kasserer, havde paataget sig Opsynet med deas Giendele, mod Bevüs udleveret til Cathedralskolen, i hvis Bygning de midlertidigt ere opstillede indtil det ved Ministeriets Resolution bliver afgjort, hvilke Dese deraf, efter den derom gjorte Indstilling, maa overdrages til Skolen.

Endelig funde den 19de September anstilles Probe over de til Optagelse alt anmeldte 45 Elever, af hvilke 24 hørte til den nedlagte Realskole. Af disse havde i forrige Skoleaar 2 været i Realskolsens 5te Classe, 2 i 4de, 10 i 3die, 6 i anden og 4 i 1ste Cl. Efter disse Disciples forskellige Alder og Fremgang blev det uundgaaeligt nødvendigt, at der strax oprettedes 3 særlige Realklasser, endskjønt de to øverste Classer ikke funde faae det i Lovudkastet fastsatte Aantal af i det Mindste 8 Disciple hver. Den 5te Realklasse ful saaledes kun 4 Disciple, siden endog kun 3, da een efter Faderens Ønske, hvilket Lærerne, med Hensyn til hans Alder, ikke funde Andet end billige, indtog sin Plads i 4de Realclasse, der saaledes ful 7 Disciple og 3die Realclasse 8. De øvrige Elever fra Realskolen optages i Cathedralskolens 2den Classe, der er fælleds for begge Slags Disciple, og hvorfra, efter Forældrenes Ønske, Overgangen kan skee enten til 3die studerende eller 3die Realclasse. Under 25de August havde det Kongelige Ministerium, efter derom af Rector gjort Indstilling, givet sit Samtykke til at de 3 særlige Realklasser maatte blive oprettede.

Efterat de ovennævnte Disciple varre prøvede og optagne, begyndte Undervisningen den 21de September i Skolens samtlige Classer i Overensstemmelse med den approberede Lectionsplan, dog saaledes, at en Deel Timer, da nogle Lærere endnu ei være ansatte, besorgedes som Extratimer af de øvrige Skolens Lærere. Med den af Ministeriet under 6te August forlangte Plan for Realundervisningens Omfang og Maal, blev der, efter Indstilling af Rector, af Ministeriet under 14de Septem-

ber givet Henstand, indtil samtlige Lærere og Disciple vare ankomne. Denne Sag blev da, efter at Undervisningen var begyndt og i nogen Tid fortsat, af samtlige Lærere taget under Overveielse, og efterat enhver for sin Fags Bedkommende havde afgivet sin skriftlige Betcenkning, og Sagen i sin Heelhed havde været drosstet i flere Lærermøder, indsendtes under 24de November til Ministeriet en samlet Betcenkning over de Bestemmelser, der indeholdes i det under 16de October f. A. modtagne Udkast til en Plan for den særlige Realundervisning ved nogle lærde Skoler, hvorved man tilled sig, at angive og motivere de Forandringer og Tillempninger, man deri maatte ønske.

Da den hele Foranstaltung med Realclassers Oprettelse endnu kun er provisorisk, og et Lovudkast derom skal forelægges Rigsdagen, har den definitive Plan for Realundervisningens Omfang og Maal endnu ikke opnaaet allerhøjeste Autorisation. Da imidlertid 3 Disciple af Skolens 5te Realclasse have ønsket, at underlæste sig Afgangsexamen i indewerrende Åar, indgik Rektor under 14de April d. A. til Ministeriet med Forespørgsel om, hvorvidt disse Disciple iaar kunde stedes til en saadan Examen, og efter at have udholdt Proven indrommes samme Alet og Udgang, som erhverves ved den ifolge Kongl. Resolution af 7de September 1838 anordnede almindelige Forberedelsesexamen ved Universitetet.

I denne Anledning har Ministeriet under 6te Mai d. A. tilladt, at der ved Udgangen af indewerrende Skoleaar, samtidigen med Afgangsexamen for de studerende Disciple, maa ved Narhuis Cathedralskole afholdes en Afgangsexamen for Disciplene i Skolens 5te Realclasse, ved hvilken Fordringerne til de Kundskaber, der skal afgives Probe paa, blive at bestemme efter de ved Ministeriets Skrivelse af 6te August f. A. bifaldte Grundstrukturen for Realundervisningens Maal og det Omfang, hvori Undervisningen i Hens hold dertil i Virkeligheden er med-

deelt i Skolens Realklasser i indeberende Skoleaar. Ved denne Afgangsexamen vil Proven være at afholde i Modersmaalet alene skriftlig, i Tydsk, Engelsk og Mathematik baade skriftlig og mundtlig, og i de øvrige Fag blot mundtlig, samt være at foretage under samme Form som gjelder for Afgangsexamen for de studerende Disciple. Efter afholdt Examen kan der meddeles Enhver, der har bestaaet i samme, et af Rector udfærdiget Bidnesbyrd, der affattes i samme Form, som de Bidnesbyrd, der efter fuldendt Afgangsexamen udfærdiges for de studerende Disciple.

Forsaavidt angaaer Virkningen af den saaledes anstillede Prove saae Ministeriet sig vel ikke i Stand til, uden den dertil erhvervede Lovbemyndigelse, at indromme dem, der have underkastet sig denne, lige Mættighed med dem, der have taget den ovenmelte almindelige Forberedelsesexamen ved Universitetet. Derimod vil Ministeriet, naar Begjæring til Samme indgives for dem, der med tilfredsstillende Udfald have bestaaet hin Prove, om Fritagelse for at underkaste sig den nævnte Forberedelsesexamen, være vlligt til at bevilge for sit Bedkommende saadan Dispensation, naar denne attræas for eventualiter at kunne indstille sig til de Examina, der høre under Ministeriets Omraade (Examen for Polytechnikere og ustuderede Jurister) og til at søge de Paagjældende lignende Dispensation udviklet, forsaaividt den gjøres nødvendig med Hensyn til Examina, der henligge under andre Ministerier (Laandmaaler-, Veterinair-, Forst- eller Pharmaceutexamen).

Realundervisningen er saaledes, sjældt endnu kun provisorisk, dog, forsaaividt Omstændighederne have tilladt det, fuldstændig ordnet herved Skolen, og der kan, efter hvad der alt er skeet, vel ikke være Tvivl om, at Indretningen snart ved Lov og administrative Bestemmelser vil opnaae den Faaphed, som disse kunne give den. Hvorvidt Forsøget skal lykkes, vil

forøvrigt berre deels paa, hvormange Forældre, der ville benytte den Lejlighed til Undervisning for deres ikke studerende Sonner, der saaledes tilbyder sig, deles paa hvorvidt det maa lykkes saavel Lærere som Disciple at tilfredsstille de Fordringer, der med Ret og Billighed kunne gjores til deres Virksomhed. Haabet skuffer ofte; men saavel her som overalt er det dog gavnligst, at begynde sin Gjerning med gode Forhaabninger.

For jeg forlader denne Materie, fuser jeg dog Trang til at tilføje nogle Ord angaaende det Forhold, hvori den nu nedlagte Realskole har staet til Marschus Cathedralskole. Det er et sjeldent, eller rettere sagt, vel det eneste Tilfælde, at i nogen af vores Provindshyer to offentlige videnskabelige Skoler have bestaaet ved Siden af hinanden. Paa den ene Side kunde det visnok formodes, at et saadant Samliv maatte blive ligesaa gavnligt som behageligt; men paa den anden Side kunde det vel ogsaa befrygtes, at en vis Nevaliseren, der dog efter vores Indretninger lykkeligvis ikke kunde fremkaldes ved pecuniaire Fordelse, kunde forsyrra det gode Forhold mellem de forskjellige Skolers Lærere, ligesom ogsaa at ubehagelige Rivninger mellem deres Disciple kunde opstaae. Forsaavidt saadan Frygt har fundet Sted, har den i Erfaringen vist sig aldeles ugrundet. Samtlige Lærere ved begge Skoler have i det Tidspunkt af henved 14 Aar, hvori Realskolen bestod, levet i et venligt Forhold til hverandre, og jeg tor være overbevist om, at, saavel de af disse Maend, der tidligere ere gaadee over til andre Embedsstilslinger, som de, der endnu her ere tilbage, med Fornøjelse ville gjenkalde sig den Tid, de her have levet sammen. Realskolens Rector, min ærede Ven Professor Nielsen, saavelsom samtlige hans og mine Medlærere have stedse været enige med mig i den Bestrebelse, at knytte de to Skoler saa næر til hinanden som muligt, og at bevare et godt Forhold mellem begges Disciple, til hvilket Diemeds heldige Opmaaelse det visnok eg-

saa bidrog Noget, at flere af Realskolsens Lærere til forskjellige Tider have undervist som Timelærere her ved Skolen (saaledes Oberlærer Funch og Adjunterne Carøe, Høvgaard og Warming), ligesom ogsaa at ikke faa Disciple, efterat have gjennemgaaet Realskolsens lavere Classer, gik over til Cathedralskolens og omvendt nogle fra denne til hün Skole.

Dette venlige Forhold mellem Skolerne tilkjendegav sig ogsaa derved, at det aarlige Skolebal stedse blev afholdt i Hælleds-
slab af begges Disciple, og som et Udtysk af den Stemning,
man derved sagte at fremtalde, og som i Gjerningen fandt Sted,
anseer jeg det ikke for upassende her at anfore følgende Stro-
pher af en af de Sange, som ved saadanne Lejligheder pleiede
at affsynges.

Der er en By ved Havets blanke Bove,
Den ligger smukt paa Jyllands østre Rand,
Hvor blomsterklædte Heie, grenne Skove
Med Himlen speile sig i Volgens Vand.
Med Seil og Damp man seer de stolte Snelker
Fra Øst og Vest til „Mindets“ Havn at tye,
Øg over dem Sanct Clemens mægtig strekker
Sit gamle Kæmpehoved heit mod Sky.

I samme By man twende Skoler finder,
Den ene med Aarhundreder paa Bag;
Af Grøss, Latin og fjerne Oltids Minder
Den drager Næring under Kirkens Tag.
Den „sorte“ kaldtes den i gamle Dage —
I sidste Old den skiftet har Couleur —
Men mangen Mand paa den sit Blif tilbage
Med Kærlighed vil kaste nu som før.

Den anden, splinterny, ved Stadens Ende
Forleden Aar har reist sin rode Muur;
Fra Byens Larm den der bequemt kan vende
Sit unge Blif imod den fri Natur.

Den fører ei, som hün, Latin i Munden,
Den sværmer ei paa Grækerlandets Kyst;
Men ei desmindre drager den i Grunden
Ein Næring fra det samme Møderbryst.

Chi een er Solen, som fra Himlen spænder
Om Jordens Barm sit flare Straalenet,
Dg een er Funken, som i Hjertet tænder
Begeistringsild for Sandhed, Dyd og Ret.
Dg een er Skjønhedstanken, som forynger
Fra Slegt til Slegt sig i den Unges Barm,
Dg eet er Fædrelandet, som omflynger
Es Alle med en Kjærlig Moders Arm.

D i s c i p l e n e.

Bed Slutningen af forrige Skoleaar havde Skolen 79 Disciple. Foruden de 7, der, som forhen anført, efter udholdt Afgangseramen, afgik til Universitetet, udmeldtes fra indeværende Skoleaars Begyndelsse følgende Disciple: 1) F. Friis, der overgik til Sorø Academies Skole, 2) F. T. Grove, der formedelst Faderens Forflyttelse gik over til Kolding lærde Skole, 3) B. Dahlerup og 4) H. Haar, der forlode Skolen for at gaae over til anden Bestemmelser. Bed Begyndelsen af indeværende Skoleaar og tildeles i Løbet af samme optoges 54 Disciple, deels i de studerende Glasser, deels i Realklasserne *). Af disse optagne Disciple er Realdisciplen J.

*) Af den nedlagte Realskoles Disciple optoges, som anført, i Alt 24, der anvistes Plads deels i de 3 særlige Realklasser, deels i 2den Classe, der er fælleds for begge Slags Disciple. Dog gif

Åger ved Slutningen af Januarqvarthal udmeldt af Skolen, og denne har saaledes ved Åretts Slutning 121 Disciple, der paa følgende Maade ere fordelede i Classerne:

VII Classe.

1. P. U. Tøtens, S. af Etatsraad, Overtoldinspector E.
h. i B.
2. J. J. Fjord, S. af afd. Skolelærer F. paa Holmsland ved Ringkøbing.
3. C. Otterstrøm, S. af Bankkasserer, Cancelliraad D.
h. i B.
4. C. E. Nyrop, S. af Pastor M. til Holmsland.
5. C. F. Borb, S. af Forpagter B. paa Bredholt.
6. B. N. Bay, S. af Proprietair B. til Ludvigsholm.
7. L. Lauritsen, S. af Dyrlæge L. i Hjelstrup.
8. F. C. Bagger, S. af afd. Pastor B. til Mandoe.
9. F. B. Masmussen, S. af afd. Regimentsdyrlæge M.
h. i B.
10. S. Hartvigson, S. af Assistent G. ved den Kongelige Centralbank i Flensborg.
11. C. Dr. Levrin, S. af Proprietair L. til Ørbækgaard.
12. H. Skovgaard, S., af afd. Pastor S. i Ormslev.
13. H. Gundelach, S. af afd. Cancelliraad G. i Lemvig.
14. L. Launy, S. af Skolelærer L. h. i B.

een af Realskolens Disciple, F. C. Stannis, over til Cathedralskolens 4de studerende Classe, ligesom omvendt H. P. A. Bay fra 3die studerende Classe gik over til 4de Realclasse. Da Disciplene fra 2den Classe, efter Forældrenes Ønske, kunne, naar de dertil befindes modne, opflyttes enten til 3die studerende eller 3die Realclasse, kan Realdisciplenes Antal ikke med Bestemthed angives, men vil, efter hvad der er mig bekjendt, for Dieblifiket være omtr. 34.

15. M. G. Jensen, S. af Skomagermester J. h. i B.
16. Chr. Husted, S. af Kjøbmand H. i Ringkøbing.
17. G. A. Thrane, S. af Farver Th. h. i B.
18. H. B. Schjerup, S. af Kjøbmand S. h. i B.
19. L. Lazarus, S. af afd. Kjøbmand L. h. i B.
20. M. O. Nielsen, S. af afd. Politimester M. h. i B.

Af Øvenstaende indstille sig i dette Åar til Afgangsexamens anden Deel Disciplene fra Nr. 2 til 12 incl. Den under Nr. 1 nævnte Discipel, P. U. Tøtens, har desværre endnu ikke saaledes overvundet Følgerne af den ifjor gjennemgaaede Sygdom, at han i indeværende Åar har funnet deelstuge i Undervisningen.

VI Clas se.

1. L. M. Valeur, S. af Pastor B. i Bithen.
2. J. Th. Johansen, S. af afd. Kammerraad J. h. i B.
3. B. Edsberg, S. af Pastor E. i Thorsager.
4. Th. P. F. Funch, S. af Overlærer F. h. v. Skolen.
5. M. Malling, S. af Capitain, Kjøbmand M. h. i B.
6. G. A. Jensen, S. af Kammerraad, Procurator J. h. i B.
7. G. J. Jespersen, S. af Justitsraad, Stiftsphysicus J. h. i B.
8. N. Th. Grarup, S. af Tobaksfabriqueur G. h. i B.
9. H. C. Carstensen, S. af Proprietair C. til Nyomgaard.
10. F. G. Sørensen, S. af Pastor S. i Hyllested.
11. G. Th. Bloch, S. af Pastor B. i Grenaae.
12. J. G. S. Mohr, S. af Cancelliraad M. h. i B.
13. J. Teilmann, S. af Pastor T. i Ormslev.
14. Chr. B. Blache, S. af Skolens Rector.
15. C. B. S. Arnhen, S. af Adjunct A. h. v. Skolen.

Af disse Disciple indstille Nr. 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 11,
12 og 13 sig iaar til Afgangsexamens 1ste Deel; de Øvrige
forblive, i Overeensstemmelse med deres Forældres Ønske, endnu
eet Åar i Classen.

*

V Clas se.

1. H. E. Ray, S. af Proprietair B. til Ludvigsholm.
2. J. G. Jensen, S. af Glarmester J. h. i B.
3. B. N. G. Saabye, S. af Godeforvalter S. i Sno-
rum ved Fyrenborg.
4. E. Otterstrøm, Broder til Nr. 3 i 7de Classe.
5. A. Lauritsen, S. af forhenv. Farver L. h. i B.
6. H. G. L. Sørensen, Broder til Nr. 10 i 6te Cl.
7. H. G. Saabye, Broder til Nr. 3 i denne Classe.
8. D. Nar, S. af Forstelsærer N. ved Borger-skolen
h. i B.
9. M. N. Basse, S. af Boghandler N. h. i B.
10. S. M. F. Lindhard, S. Pastor L. i Astrup.
11. S. Teilmann, Broder til Nr. 13 i 6te Classe.
12. G. M. Staack, S. af Toldkontrolleur St. i Liütjen-
burg.
13. F. S. Møller, S. af Færgeløbscasserer M. h. i B.

V Realskasse.

1. J. C. la Cour, S. af Proprietair la C. til Skjersøe.
2. N. Watt, S. af afd. Proprietair B. til Holmstrup-
gaard.
3. P. Agerup, S. af Kjøbmand N. h. i B.

Disse 3 Realdisciple indstille sig i indehørende Åar til
Afgangsexamen.

IV Classe.

1. H. P. Fonsse, S. af Pastor F. i Middelfart.
2. A. Docker, S. af afd. Agent D. h. i Byen.
3. Th. E. Jensen, Broder til Nr. 6 i 6te Cl.
4. A. N. Flensborg, S. af Pastor F. i Hvorålev.
5. B. S. Flensborg, Broder til den Foregaaende.
6. B. G. Buchhave, S. af Pastor B. i Sahl.
7. F. C. Stannis, S. af Overconducteur St. ved den sjællandske Ternbane.
8. J. D. C. Baleur, Broder til Nr. 1 i 6te Classe.
9. J. D. Fabricius, S. af Bankbogholder F. h. i B.
10. B. Carstensen, Broder til Nr. 6 i 6te Classe.
11. H. H. Gjødvad, S. af Gartner G. ved Rosenholm.
12. H. F. M. Bisbye, S. af Pastor B. i Vesterbelling.
13. M. N. Malling, S. af Toldassistent M. h. i B.

IV Mealsklasse.

1. Emil Hansen, S. af Proprietair H. til Kjaerbygaard.
2. S. C. W. Smith, S. af Strandingscommissair S. paa Læsøe.
3. M. B. S. Boggild, S. af Inspecteur B. ved Helsbredelsesanstalten for Sindssyge.
4. H. P. A. Bay, Broder til Nr. 6 i 7de Cl.
5. H. S. B. Barner, S. af Tøgermester B. til Efteldstrup i Sjælland.
6. D. Fabricius, Broder til Nr. 9 i 4de studerende Classe.
7. L. Lazarus, S. af Kjøbmand L. h. i B.

III Classe.

1. H. Jensen, S. af Kjøbmand J. paa Samsoe.
2. N. D. Bloch, S. af Pastor B. i Hasle.

3. C. J. G. Høegh-Guldberg, S. af Oberst b. H.-G.
h. i B.
4. J. D. Brammer, S. af Dr. theol. Bislop B. h. i B.
5. P. H. B. Severin, S. af afd. Stadshauptmand S.
h. i B.
6. B. A. Arnzen, Broder til Nr. 15 i 6te Classe.
7. H. F. Detens, Broder til Nr. 1 i 7de Classe.
8. O. Müller, S. af Justitsraad, Toldinspecteur M.
h. i B.
9. Th. Otterstrøm, Broder til Nr. 3 i 7de Classe.
10. J. G. Dinesen, S. af Farver D. h. i B.
11. Chr. L. Malling, Broder til Nr. 5 i 6te Classe.
12. M. N. Appelt, S. af Kjøbmand N. h. i B.
13. G. H. Hagemann, S. af Proprietair H. til Mod-
sleenseie.
14. Th. J. K. Levring, Broder til Nr. 11 i 7de Classe.

III Realsklasse.

1. M. G. Bech, S. af Kjøbmand M. G. B. h. i B.
2. A. G. Lindstrøm, S. af Malermester L. i Standers.
3. H. L. A. Müller, Broder til Nr. 8 i 3die studerende
Klasse.
4. H. B. Grarup, Broder til Nr. Nr. 8 i 6te Kl.
5. H. L. Schoubye, S. af Kjøbmand S. h. i B.
6. C. S. Kirketerp, S. af Proprietair K. til Høegholm.
7. J. H. Gorzen, Stedson af Kjøbmand Broch h. i B.
8. H. Theilgaard, S. af Snedkermester T. h. i B.

II Fælledsklasse.

1. N. Ørting, S. af Kjøbmand O. i Ebeltoft.
2. H. H. Gaarn, S. af Skibscapitain G. h. i B.
3. F. N. Mohr, Broder til Nr. 12 i 6te Classe.

4. M. la Cour, Broder til Nr. 1 i 5te Realclasse.
5. M. Petersen, S. af Proprietair P. til Holmstrup-gaard.
6. G. E. N. Lassen, S. af Adjunct L. her ved Skolen.
7. F. F. G. Sehestedt, S. af Ritmester, Kammerjunker v. S. h. i B.
8. Th. N. E. Smith, Broder til Nr. 2 i 4de Realcl.
9. C. D. Døcker, Broder til Nr. 2 i 4de Cl.
10. S. Ph. Rée, S. af Agent R. h. i B.
11. Chr. Christensen, S. af Proprietair C. til Rissum-gaard.
12. J. M. Risom, S. af afd. Proprietair R. til Skjervad, Stedson af pract. Læge Glæsel h. i B.
13. H. C. D. la Cour, Broder til Nr. 1 i 5te Realcl.
14. B. M. S. Ramsing, S. af Proprietair R. i Brendstrup.
15. G. A. Hagemann, Broder til Nr. 13 i 3die Cl.
16. P. S. Fonss, S. af Pastor F. i Grundfør.
17. J. F. Theilgaard, Broder til Nr. 8 i 3die Real-classe.
18. W. Watt, Broder til Nr. 2 i 5te Realcl.
19. P. J. B. Kragerøp, S. af Pastor K. h. i B.
20. C. Th. Herschind, S. af afd. Kammeraad H. til Herschindsgave.
21. Erik Hansen, S. af Garvermester H. h. i B.

I Fælledsklasse.

1. L. C. Boggild, Broder til Nr. 3 i 4de Realclasse.
2. C. F. Nielsen, Broder til Nr. 20 i 7de Klasse.
3. H. Blom, Stedson af practiserende Læge Schmiegelow h. i B.

4. **V. Christensen**, S. af Kjøbmand C. h. i B.
 5. **J. Petersen**, Broder til Nr. 11 i 2den Classe.
 6. **A. Th. Ramsing**, Broder til Nr. 14 i 2den Classe.
 7. **S. Hørskind**, S. af Kjøbmand S. H. h. i B.
-

Lærerne og Underviisningen.

Som en Følge af Classernes og tildeels Fagenes For-
gelse er ogsaa Lærernes Amtal fra indehørende Skoleaars Be-
gyndelse af blevet forøget. Til at besørge Underviisningen i
Skolens 10 Classer behøvedes 13 faste Lærere, foruden 3
Timelærere i Skrivning, Tegning, Sang og Gymnastik. Slo-
len havde i forrige Skoleaar havt 7 faste Lærere; men da
Overlærer Wihehs Arbeide under hans Dispensation besørgedes
ved forskjellige af saavel Realskolens, som Cathedralskolens Læ-
rere, og desuden Overlærer Funch ved Realskolen i nogle Åar
havde besørget den hele tydskle Underviisning, ligesom Adjunct
Carøe ved samme Skole i mange Åar den franske Underviis-
ning i 5te og 6te Classe, og da foruden 3 særlige Realklasser
ogsaa en 1ste Classe, som Cathedralskolen, medens Realskolen
bestod, havde savnet, skulde oprettes, behøvedes til den fuld-
stændige Underviisning endnu 6 faste Lærere. Efter Realskolens
Nedlæggelse maatte dens samtlige Lærere, forsaaadt de ikke
samtidigen dermed kunde finde anden Ansættelse, efter Pensions-
loven afgaae paa Vartpenge. Af disse erklærede først 4, Over-
lærer Funch, og Adjunterne Carøe, Lassen og Hov-
gaard, og siden Adjunkt Warming, sig villige til at over-
gaae til Cathedralskolen, hvor deres Tjeneste ansaaes for nød-
vendig.

Efter derom gjort Indstilling ante Ministeriet, i Henvold til den allerhøieste Resolution af 31te Juli, under 25de August de 4 forstnævnte Lærere, og under 8de September Adjunct Warming Virksomhed ved Cathedralskolen fra Begyndelsen af indeværende Skoleaar, ligesom ogsaa under 4de October Cand. theol. Theodor Schaldemose constitueredes som Lærer ved Skolen.

Desværre kunde Overlærer Wiehe, der, som i forrige Mars Skoleefterretninger er berettet, paa Grund af Sygdom havde været dispenserset fra sine Forretninger, af samme Grund endnu ikke ved dette Skoleaars Begyndelse tiltræde sine Functioner. Efter derom indgivne allerunderdanigst Ansigning blev han derfor ved allerhøieste Resolution af 23de September fremdeles dispenserset fra sine Forretninger ved Skolen indtil Udgangen af indeværende Skoleaar, dog saaledes, at han af sin Gage fra Skolens Kasse afgav et Beløb af 200 Mdlr., som Bidrag til Godtgjørelse for den Lærer, der constitueredes til at overtage hans Forretninger i bemeldte Tid. Under 29de September constituerede Ministeriet, i Henvold til samme allerhøieste Resolution, Cand. philol. Peter Jacob Petersen til Lærer ved Skolen, for at overtage Overlærer Wiehes Undervisning under hans Dispensation, saaledes at derfor tilstodtes ham en Godtgjørelse af 500 Mdlr., hvoraf de 200 Mdlr. afholdtes af Overlærer Wiehes Gage, og de 300 Mdlr. af Skolens Kasse, samt at der, for det Tilfælde, at han senere opnaaede fast Ansættelse som Lærer ved en af de lærde Skoler, gaves ham det Tilsagn, at den Tid, han i Overlærer Wiehes Sted havde gjort Tjeneste ved Marhuus Cathedralskole, skulde blive regnet ham tilgode med Hensyn til hans eventuelle Ansættelset i det lærde Skolevæsens Tjeneste.

Efter den af det Kongl. Ministerium for indeværende

Skoleaar approberede Fordeling af Fag og Undervisningstimer
have disse været besørget paa følgende Maade:

	Ugentlig.
Nector Blache: Latin i VII og VI Classe . . .	18 Timer.
Cand. philol. Petersen i Overlærer Wiesches Sted: Græsk i VII og VI Cl., Latin i V og Dansk i V stud. og V Realclasse . . .	24 —
Adjunct Arnhøj: Græsk i V og IV Cl., samt Latin i IV Cl.	21 —
Adjunct Fabricius: Historie i VII, VI, V og IV studerende Classe, samt Fransk i VI og III stud. samt II Cl.	22 —
Adjunct Holm: Religion i alle Skolens Classer, samt Dansk i I Cl.	28 —
Adjunct Munch: Geographie i VI—III stud. Cl. ligesom ogsaa i II og I Cl., Latin i III Cl.	24 —
Adjunct Freuchen: Naturlære i VII samt i V og IV Realclasse, Arithmetik og Geometrie i VII, VI, V og IV studerende Cl. . . .	31 —
Overlærer Funch: Tydsk i VI—II saavel stude- rende som Realclasser	26 —
Adjunct Carøe: Fransk i VI og V studerende Cl. saavel som i V, IV og III Realclasse, samt Engelsk i de tre sidstnævnte Classer	26 —
Adjunct Lassen: Naturhistorie fra VI til I Cl., samt Arithmetik i I Cl.	26 —
Adjunct Høvgaard: Hebraisk i VII Cl., Historie i V, IV og III Realclasse, samt i II og I Cl. og Geographie i V—III Realclasse . .	24 —
Adjunct Warming: Arithmetik i V, IV og III Realclasse, saavel som i III studerende og II Classe, samt Geometrie i V—III Realclasse .	25 —

												Ugentlig.
Adjunct Schaldemose: Dansk i VII, VI, IV, III og II studerende Classe saavel som i IV og III Metalclasse, samt Tysk i I Classe. . .	24	Timer.										
Maler Høegh-Guldberg: Skrivning og Teg- ning i alle Classer, hvor denne Undervisning gives.	26	—										
Organist Jung: Sang	6	—										
Capitain v. Robertson: Gymnastik.	6	—										

I Alt . . . 357 Timer.

De ugentlige Timer have været fordelede paa Classerne og Fagene saaledes som følgende Tabel udviser.

Fagene.	VII Kl.	VI Kl.	V Kl.	IV Kl.	IV art.	III Kl.	III art.	II Kl.	II art.	I Kl.	I art.	Fagenes ugentl. T.
Dansk	3	2	2	3	2	2	2	3	5	6	30.	
Tysk	-	3	2	4	2	4	2	4	5	5	31.	
Fransk	-	3	2	4	2	3	3	3	4	-	24.	
Engelsk	-	-	4	-	4	-	3	-	-	-	11.	
Latin	9	9	9	-	9	-	10	-	-	-	46.	
Grek	5	5	6	-	6	-	-	-	-	-	22.	
Religion	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	22.	
Historie	3	2	3	2	2	3	3	3	3	3	27.	
Geographie	-	2	2	2	2	2	2	2	3	3	20.	
Arithmetik	A 2	2	2	2	2	4	4	4	6	32.		
	B 2											
Geometrie og Astronomie	A 3	2	2	3	2	2	-	3	-	-	21.	
	B 3											
Naturlære	A 2	-	-	3	-	2	-	-	-	-	9.	
	B 2											
Naturhistorie	-	2	2	3	2	3	2	2	2	2	20.	
Skrivning	-	-	-	1	1	2	2	3	4	4	17 (16).	
Tegning	-	-	-	1	-	2	2	2	2	2	11 (10).	
Sang	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	6.	
Hebraisk	A 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.	
	B 2											
Gymnastik.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	6.	
S m	36	38	38	38	38	38	38	38	38	38	359 (357)	

Unmærkn. I Skrivning og Tegning er 5te Realclasse undervist i Forbindelse med 4de Realclasse, hvorved Antallet af Timer for Læreren kun bliver 16 og 10; ligeledes have Lærerne i Gymnastik og Sang hver 6 ugentlige Timer, medens Disciplene, der ere inddelte i tre forskellige Hold, i hvert af disse Fag have 2 ugentlige Timer.

I indeboende Skoleaar ere følgende Pensla gjennemgaaede og læste:

Modersmalet

- I Cl. Den danske Læsebog af Funch, Nøgind og Warburg er benyttet til Oplæsning og Analyse, og nogle poetiske Stykker læste udenad. Boiesens danske Sproglære fra § 1—30, dog med Forbigaaelse af de fleste Anmærknings. Skriftlige Øvelser to Gange ugentlig.
- II Cl. Samme Læsebog benyttet paa samme Maade. Samme Grammatik indtil Læren om Sætninger. Skriftlige Øvelser 2 Gange om Ugen, dels efter Dietat, dels ved Gjengivelse af lette Fortellinger.
- III stud. Cl. Holst's profaiske og poetiske Læsebog, af hvilken sidste en Deel Digte ere læste udenad. Boiesens Sproglære indtil Ordstillingen. Stiiløvelse en gang om Ugen, bestaaende dels i Gjengivelse af en Fortelling eller et læst Digt, dels i lette Beskrivelser.
- III Realcl. Samme Læsebøger og Sproglære og lignende skriftlige Øvelser. En Deel Digte læste udenad.
- IV stud. Cl. Samme Læsebøger og Sproglære, den sidste fuldstændig gjennemgaet. Dansk Stiil en gang ugentlig, for største Delen af beskrivende Indhold. En Deel Digte læste udenad.
- IV Realcl. Samme Læsebøger og Sproglære med lignende skriftlige og mundtlige Øvelser.

V Stud. Cl. Enkelte prosaiske og poetiske Stykker af danske Forfattere ere læste og gjennemgaaede. Den græske Gude-
lære efter Tregders Haandbog, Cap. 1—3. Hver anden Uge en dansk Stiil, skrevet deels paa Skolen deels hjemme.

VI Realcl. Den nordiske Mythologie efter Dorphys Omrids og Dehleßschlägers „Nordens Guder“. Den danske Poesiens Historie gjennemgaet og oplyst ved Prøver af Forfatterne. En Stiil er skrevet hveranden Uge.

VI Cl. Den nordiske Mythologie fuldstændig gjennemgaet efter Dorphys Omrids. Flere Digterverker oplæste og gjennem-
gaaede. 3 Stile om Maaneden.

VII Cl. En Udsigt er meddeelt over Sagalitteraturen og den danske Litteraturs Frembringelser indtil Holberg; hvor selve Forfatteren ikke kunde slaffes tilveie, ere Prøver op-
læste efter Rahbeks og Myerups Samlinger. En ugentlig Time er afværende anvendt til Forklaring af de vigtigste Hovedpunkter af den nordiske Mythologie, og til Oploes-
ning af nylige Forfatteres Værker. To Stile ere skrevne om Maaneden. I den sidste Deel af Skoleaaret have de skriftlige Opgaver været: 1) Ulykken er en Jordbund, hvori Dyden modnes. 2) Grunde for og imod Slave-
handelen. 3) Ved et Par Exemplar at paavise, hvor-
ledes et Lands physiske Beskaffenhed ei alene medfører en bestemt Levermaade, men tillige meddeler sine Beboeres Charakteer et eiendommeligt Præg. 4) Betragtninger fremkaldte ved en stormfuld Efteraarsdag. 5) Sagalitte-
raturens Eiendommelighed. 6) Hvad have vi fundet ved Skibsfart og Søhandel? 7) Kundskaber er den bedste Rigdom. 8) Hvorvidt er den Sætning sand: De mor-
tuis nil nisi bone? 9) Hvem kunne vi med Nette kalde fattige? 10) Krigens mørke og lyse Sider.

Tydsf.

- I Cl. Mungs Læsebog for de lavere Classer (5te Udg.): S. 1—55, hvoraf enkelte Stykker ere læste udenad. De lettere Hovedpunkter af den tydske Grammatik ere lært efter Mungs Beningsformer. I Stavning ere Disciplene øvede saavel mundtlig som skriftlig.
- II Cl. Samme Læsebog: S. 80—95, 103—122, 155—158, 162—169, 173—182. Af den poetiske Deel ere følgende Stykker lært udenad: 12—14, 20, 25 og 33 Det Vigtigste af Formleren efter Mungs Beningsformer. Af Jürs og Mungs Materialier: S. 4—11, 14, 16—24. I den sidste Tid Afskriftning efter Bog.
- III stud. Cl. Samme Læsebog S. 117—182. Samme Grammatik med Forbigaaelse af Et og Andet. Af Jürs og Mungs Materialier: S. 25—33, og 38—41. Stil een Gang om Ugen efter de nævnte Materialier.
- III Realcl. Samme Læsebog (3die Udg.) S. 207—220. Af Jürs og Mungs Deutsches Lesebuch für die mittleren und nächstobersten Classen: S. 1—17, 109—116 og 131—159. Samme Grammatik, med nogle Forbigaaelser. Stil i Reglen een Gang om Ugen efter Jürs og Mungs Materialier.
- IV stud. Cl. Hjorts Læsebog S. 58—100. Mungs Formlere fuldstændig gjennemgaart, og med Hensyn til Ordfeiningslærer ständig henvisst til Sammes Syntax. Stil een Gang om Ugen efter Lorenzens Stilbøesser.
- IV Realcl. Af Jürs og Mungs Lesebuch für die mittleren und nächstobersten Classen: S. 1—17, 28—35, 109—116 og 131—176. Enkelte Stykker af Jürs og Mungs „Deutsche Dichter“ ere forelæste og forklarede. Formleren er fuldstændig repeteret efter Mungs Beningsformer. De vigtigste af Ordfeiningslærrens Negler ere gjennem-

gaaede efter Mungs Syntax. Stil een Gang om Ugen efter Lorenzens Stilobelser.

V stud. Cl. Hjorts Læsebog S. 60—112 og 127—134. Formlæren repeteret efter Mungs Boningsformer. De vigtigste Regler af Ordfeiningslæren efter sammes Syntax. Stil een Gang om Ugen efter Lorenzens Stilobelser.

V Realcl. Jürs og Mungs Læsebog S. 183—199, 286—301, 348—360; desuden Schillers Wilhelm Tell. Enkette Digte af Jürs og Mungs „Deutsche Dichter“ ere forelæste og forklarede. Grammatik som i 4de Realclasse. Stil een Gang om Ugen efter Lorenzen og desuden jævnlig Extemporalstil.

VI Cl. Nogle større Afsnit af Hjorts Læsebog og Goethes Herman og Dorothea. Adskillige af Schillers Ballader. Formlæren repeteret efter Mungs Boningsformer og Ordfeiningslæren efter sammes Syntax. Stil een Gang om Ugen efter Lorenzen og undertiden Extemporalstile. Under Lærerens Veiledning have Disciplene hjemme læst enkelte Verker. I den tydsk Litteraturs Historie har Undervisningen indskrænket sig til lejlighedsvis meddeleste Notitser.

Franſe.

II Cl. Borring's Manuel: S. 41—81 og 149—157 Af Formlæren: Declinationen af Substantiverne og de regelmæssige Verbers Conjugation.

III stud. Cl. Borring's Læsebog for Mellemklasserne S. 28—37, 82—109 og 250—263. Hele Formlæren læst og repeteret og Øvelser i at oversætte fra Dansk til Franſe foretagne.

III Realcl. Borring's Manuel S. 107—147. Sammes Læsebog for Mellemklasserne S. 1—10. Sammes Gram-

matik, de uregelmæssige Verber. Lassens Stiiløvelser ere benyttede fra 42 til 62 Stk. Et Antal Gloser ere lært til hver Dag.

IV stud. Cl. Borrings Læsebog for Mellemelasserne S. 151—188. Hele Formlæren er repeteret og Borrings Stiiløvelser benyttede til at oversætte fra Dansk til Fransæ.

IV Realcl. Samme Læsebog fra S. 1—53. Samme Grammatik, de uregelmæssige Verber, og af Syntaxen Læren om Artiklens Brug, Adjektiverne, Talordene og Pronominerne. Af Lassens Stiiløvelser benyttet de 20 første Absnit. En Stiil og et Dictat ere i Negleu strevne hver Uge.

V stud. Cl. Borrings „Etudes littéraires“: Une aventure de Gil-Blas, Jeannot et Collin, La Suisse sous les Baillis Autrichiens, Le Conseiller au Parlement de Toulouse og Les Dragons - Marquis. Af Sammes Grammatik: Læren om Artiklens Brug, om Adjektiverne, Talordene, Pronominerne, om Verbernes Styrelse, Participierne og Infinitivet. Stiiløvelser.

V Realcl. Samme Læsebog S. 1—242. Samme Grammatik. Stiil een Gang om Ugen efter Borrings Stiiløvelser, hvilken Bog tillige er anvendt til mundlig Oversættelse fra Dansk til Fransæ.

VI Cl. Den største Deel af Borrings „Etudes littéraires“. Til Disciplenes Selvøvelse i Sproget er benyttet Colomba og andre Fortællinger af Prosper Mérimé.

Engelsk.

III Realcl. Sinnets Læsebog S. 1—107. Af Mariboes Grammatik de uregelmæssige Verber. Skriveøvelser efter Dictat hver Uge. Et Antal Gloser ere lært til hver Dag.

IV Realcl. Japhet in search of a father S. 1—108. Af Mariboes Grammatik de uregelmæssige Verber. En Stil ugentlig.

V Realcl. Japhet in search of a father S. 90—267. Washington Irving's Sketch-book S. 1—100. Til Disciplenes Selvopvelse i Sproget er benyttet The children in the New Forest af Marryat. Hele Mariboes Grammatik. En Stil er skrevet om Ugen.

Latin.

III Cl. Borgens Læsebog (1852) § 1—36 med Forbigaaelse af en Deel Exempler, især i de sidste Stykker. Af Madvig's latinske Grammatik det Vigtigste af Beiningslæren, samt enkelte Regler af Lydslæren.

IV Cl. Af Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Epaminondas og Pelopidas; af Phædri Fabler 2den Bog. Af Madvig's Grammatik er det Vigtigste af Formlæren repeteret, og af Ordfeningslæren er læst og repeteret det Vigtigste af første Absnit, samt en Deel §§ af andet Absnit og af andet Tillæg. Grammatikken er indøvet deels ved mundtlig Oversættelse af Trojels Exempler, deels ved skriftlig Oversættelse af dicterede Stykker.

V Cl. Cæsar's comm. de bello gallico lib. IV—V. Terentii Phormio. Madvig's Grammatik med Forbigaaelse af en Deel §§ og mange Anmerkninger. To latinske Stile ugentlig, een paa Skolen og een hjemme.

VI Cl. Ciceros Breve efter Süpples Udvælg ved Kjellen 1—9, 11—16, 21—23, 27—31, 35, 36, 39, 42—43, 48, 51, 56—57, 59—61, 64, 66, 69—72, 75—76, 78, 81, 89, 91, 96, 115—116 og 122de Brev. Af Felsdauisch's Udvælg af Ovids Metamorphoser: I. Skæbelsen, S. 1—3. II. De fire Verdensalderne, S. 4—5.

- III. Lycaon, S. 5—7. IV. Dencazion, S. 8—11.
VII. Phaeton, S. 18—27. XII. Aglauros, S. 35—38.
XIV. Cadmus i Theben, S. 40—42. XIX. Pentheus,
S. 52—57. Madvigs Grammatik med Forbigaaelse af
en Deel Anmerkninger. Latinſt Stiil to Gange om
Ugen.
- VII Cl. Nederste Aſdeling: Ciceronis libr. de amicitia et de senectute; Orationes pro Sex. Roscio Amerino et pro Milone. Livii hist. lib. 31—32. Virgilii Æneid. lib. 1, 2, 4, 6. Øverste Aſdeling har læst de samme Forfattere og desuden i forrige Åar: Ciceron. de officiis lib. 1—3. Horatii Odar. lib. 3—4. Epistolarum lib. 1—2, carmen secularare og ars poetica. Madvigs Syntax er repeteret i større Aſsnit. Romerske Antiquiteter efter Boiesens Haandbog. Latinſt Stiil eller Version fra Latin til Dansk 2 Gange ugentlig.
- Græſl.
- IV Cl. Af Tregders Grammatik det Vigtigste af Lydlaeren og Beiningſlaeren. Det Læſte er indøvet ved Bergs Læſebog, 1ſte Aſdeling.
- V Cl. Af samme Læſebogs andet Åars Cursus: Egjopiske Fabler og Mythiske Heste. Iliadens 3die Bog fra B. 1—314. Af Tregders Grammatik hele Lydlaeren og Beiningſlaeren med Undtagelse af enkelte §§ og en Deel Anmerkninger. Af Ord dannelseslaeren ere kun enkelte §§ læſte.
- VI Cl. Hom. Iliad. lib. VII—VIII. Xenoph. Anabasis lib. I. Tregders Formlaere. Af Madvigs Syntax de vigtigste Paragrapher af Cæuslaeren.
- VII Cl. Nederste Aſdeling: Hom. Iliad. lib. II et V. Sophoclis Antigone. Xenoph. Memorabilia lib. II.

Herodoti lib. V. Platon. Criton. Madvigs Syntax, Boiesens Antiquiteter og Tregders Litteraturhistorie ere benyttede.

Øverste Afdeling angiver til Afgangseramen: Hom. Iliad. lib. I—VI (Skibscatalogen i 2den Bog undtagen). Sophoclis Antigone. Herodoti hist. lib. I et V. Platonis Apologia et Crito. Xenophontis Memorabilia lib. I—II.

Hebraisk.

VII El. Nederste Afdeling: De første 8 Capitler af Genesis. Det Vigtigste af Whittes Grammatik indtil de uregelmæssige Verber.

Øverste Afdeling: Hele Genesis, samt de 15 første af Davids Psalmer. Whittes Grammatik.

Religion.

I El. Luthers Cathechismus: Treesbekjendelsen, Fader vor og de 10 Guds Bud. Af Balleslevs Bibelhistorie det nye Testamente. En Deel af Mathæi Evangelium. Af Hagens historiske Psalmer og Niim ere en Deel lært udenad.

II El. Balles Lærebog 1ste Cap. § 6 til 3die Capitel. Balleslevs Bibelhistorie. Af Hagens historiske Psalmer en Deel lært udenad. Jesu Lidelseshistorie efter Psalmebogen. Luthers Catechismus. Bibellæsning.

III stud. El. Balles Lærebog 3die, 4de og 5te Capitel. Herslebs større Bibelhistorie, det nye Testamente til 4de Periode. Af Psalmebogen og Hagens historiske Psalmer ere flere Psalmer lært udenad. Bibellæsning.

III Realsc. Balles Lærebog 4de og 5te Capitel. Af Herslebs større Bibelhistorie det nye Testamente til S. 213. Lu-

thers Catechismus. Af Psalmebogen nogle Psalmer. Bibellæsning.

IV stud. Cl. Valles Lærebog 6te Capitel. Af Herslebs Bibelhistorie det nye Testamente. Nogle Psalmer af Psalmebogen og Hagens Samling. Jesu Lidelseshistorie efter Psalmebogen. Bibellæsning.

IV Realcl. Valles Lærebog 6te Cap. Af Herslebs Bibelhistorie, det gamle Testamente indtil Udsigt over det gl. Testamentes hellige Bøger. Tovrigt ligesom næstforegaaende Classe.

V stud. Classe. Valles Lærebog 6te, 7de og 8de Capitel. Af Herslebs Bibelhistorie det gamle Testamente til 3die Periode og det nye fra Apostlenes Historie til Enden. Tovrigt ligesom i foregaaende Classe.

V Realcl. Valles Lærebog. Herslebs Bibelhistorie. Tovrigt ligesom i de to foregaaende Classer.

VI Cl. Guds Lærebog 1—2 Cap. Herslebs Bibelhistorie. Bibellæsning.

VII Cl. Nederste Afdeling: Guds Lærebog 3die og 4de Capitel til § 121. Johannis Breve i Grundsproget. Øverste Afdeling: Hele Guds Lærebog. Det Wig-
tigste af Mork-Hansens Kirkehistorie. Johannis Evan-
gelium og Breve i Grundsproget.

Historie.

I Cl. Rofods fragmentariske Historie indtil Romulus.

II Cl. Samme Lærebog fra Borgerkrigenes Begyndelse indtil den nyere Historie.

III stud. Cl. Den gamle Historie efter Bohrs Haandbog.

III Realcl. Rofods fragmentariske Historie fra Octavian til Reformationen i England. Allens Fædrelandshistorie fra Christian den Første til Christian den Sjette.

IV stud. El. Danmarks Historie fra Godfred til Enevoldsmagtens Indforelse (800—1660) efter Fabricius's Danmarks, Norges og Sverrigs Historie.

IV Realcl. Kofods fragmentariske Historie fra Octavian til den franske Revolution 1789. Allens Fædrelandshistorie fra Indforelsen af Enevoldsmagten til den nyeste Tid.

V stud. El. Middelalderens Historie efter Estrups Lærebog. Det tilsvarende Afsnit af Fabricius's Lærebog, Middelalderen og Christendommen.

V Realcl. Hele Kofods fragmentariske Historie, samt en særligt Udsigt over Fædrelandets Historie.

VI El. Den nyere Historie indtil den franske Revolution efter Estrup. Af Fabricius's Danmarks, Norges og Sverrigs Historie den nyere Tid fra Trediveaarskrigens Ende.

VII El. Hele Estrups Historie med udforligere Udvikling nævnlige af Culturhistorien og den nyeste Tids Historie. Den gamle Geographie repeteret efter Königsfeldts Lærebog. Ligesedes Danmarks, Norges og Sverrigs Historie repeteret efter Fabricius.

Geographie.

I El. Thriges Lærebog (Udg. 1847) S. 1—18, 33—58, 97—132.

II El. Welschous Geographie: Danmark, Norge, Sverrig, Nusland, Nederlandene, Belgien.

III stud. El. Efter samme Lærebog: Tydskland, Nederlandene, Belgien, Storbritannien og Irland, Portugal og Spanien.

III Realcl. Efter samme Lærebog: Preussen, Tydskland, Frankrig, Schweiz, Østerrig, Spanien og Italien.

IV stud. El. Samme Lærebog: Portugal, Spanien, Schweiz, Italien, Østerrig, Tyrkiet og Grekenland.

- IV Realcl. Samme Lærebog: de tre sydeuropæiske Halvøer, hele Asien, samt af Afrika den almindelige Oversigt, Mil-landene og Berberiet.
- V stud. Cl. Samme Lærebog: Asien og Afrika.
- V Realcl. Hele Velschous Lærebog.
- VI Cl. Ligesaa.

Mathematik.

- I Cl. De fire Regningsarter med Bræk.
- II Cl. Reguladetri i hele og brudne Tal.
- III stud. Cl. Sammensat Reguladetri, Procent- og Mentes-regning, Decimalbrok og Kvadratrodens Uddragning.
- III Realcl. Sammensat Reguladetri. Steens elementaire Arithmetik. Mundts Geometrie forfra indtil proportionale Linier.
- IV stud. Cl. Steens rene Arithmetik forfra til S. 43. Mundts Geometrie 1ste og 2det Capitel.
- IV Realcl. Mundts Geometrie fra proportionale Linier til den praktiske Deel. Steens Arithmetik: Allmindelige Egenskaber ved hele Tal og Polynomier, Decimalbreker og Ligninger af 1ste Grad. Repetition af det forhen Læerte.
- V stud. Classe. Fallesens Arithmetik 1ste, 6te, 9de, og 12te Capitel. Mundts Geometrie forfra til 2det Afsnits 2det Capitel.
- V Realcl. Arithmetik: Moduddragning og Ligninger af 2den Grad. Geometrie: Den praktiske Deel efter Mundts Lærebog. Alt det forhen læste repeteret og det Hele indgivet ved skriftlige Opgaver.
- VI Cl. Fallesens Arithmetik 1ste, 8de, 9de og 12te Capitel. Mundts Geometrie: Den praktiske Deel.
- VII Cl. Nederste Afdeling: Manus's plane Trigonometrie og Mundts Stereometrie. Overste Afdeling: Astro-

nomien efter Steens mathematiske Geographie. Det hele ved Bekjendtgørelsen af 13de Mai 1850 befalede mathematiske Pensum.

Naturlære.

- IV Realcl. Silfverbergs mechaniske Physik først indtil 4de Afsnit.
- V Realcl. Samme Lærebog først indtil 4de Afsnit og samme Forsatters chemiske Physik første Deel.
- VII Cl. Nederste Afdeling: Ørsteds mechaniske Physik til den almindelige Bevægelseslære, samt Varmelæren efter Silfverbergs chemiske Physik. Øverste Afdeling: Ørsteds mechaniske Physik til Læren om draabeflydende Legemers Bevægelse. Den chemiske Physik repeteret efter Silfverberg.

Naturhistorie.

- I Cl. Kroyers naturhistoriske Lærebog for de første Begyndere: Pattedyr, Fugle, Krybdyr, Frør og Fiske.
- II Cl. Samme Lærebog: Leddyr, Bloddyr og Plantedyr.
- III Cl. Drejers og Bramsens fortfattede Lærebog i Zoologie og Botanik: Pattedyr og Fugle (o: først til S. 71).
- III Realcl. Prosch's Dyrerigets Naturhistorie: Fugle, Krybdyr, Frør og Fiske (o: fra S. 151—238). Enkelte Afsnit af den almindelige Botanik ere mundtlig gjennemgaaede.
- IV Cl. Drejers og Bramsens fortfattede Lærebog i Zoologie og Botanik: Leddyrene (o: fra S. 93—128); den almindelige Botanik (o: fra S. 148—178).
- IV Realcl. Prosch's Dyrerigets Naturhistorie: Fiske, Leddyrene (o: fra S. 220—313). Den almindelige Botanik

er læst efter Drejers og Bramsens forfattede Lærebog i Zoologie og Botanik.

V Cl. Samme Lærebog: Bløddyrene (o: fra S. 128—138); Repetition af Afsnittet om Mennesket, Pattedyrene og Fuglene (o: fra S. 5—71); nogle Afsnit af den almindelige Botanik.

V Realsc. Samme Lærebog: Repetition af hele Zoologien og af den største Del af Botaniken.

VI Cl. Samme Lærebog: Repetition af den hele Bog.

Disciplinariske Bestemmelser for Disciplene i Marhuis Cathedralskole *).

Endskjøndt enhver Discipel ved nogen Eftertanke vil indse, hvor aldeles nødvendigt det er for Skolen, at de unge Mennesker, som der undervises, iagttagte god Orden og vise en sædlig og anständig Afsærd, og skjøndt Ingen kan være aldeles uvidende om, hvilke Pligter der i Udmindelighed paahvile ham i Forhold til Skolen, Lerere og Meddisciple, har man dog anset det for gavnligt, at der opstilles nogle specielle Bestemmelser angaaende den Orden og det Forhold, saavel i som udenfor Skolen, der med Rette til Disciplenes eget Bedste af dem kan forlanges iagttaget.

- 1) Disciplene mode betimeligen i Skolen, dog ikke tidligere end omrent 1 Qvarter for den til Undervisningens Begrundelse fastsatte Tid. Om Morgenen bør de, for Mor-

*) Under 8de October 1853 approberede af det Kongelige Ministerium for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

gensangens Skyld, altid være tilstede 1 Qvarterer for Kl. 8.

- 2) Enhver Discipel bør medbringe alle de Boger og Apparater, han i Læsetimerne skal bruge, og intet Laan af saadanne Ting hos Meddisciple maa uden Lærerens Tilladelser finde Sted. Saavel Læse- som Skrive- og Tegnebøger maa bevares hele og i enhver Henseende ubesudlede, samt altid være forsynede med Gierens Navn. Mishandler Nogen en Meddiscipels Boger eller Apparater, vil han blive straffet og bør desuden erstatte Skaden.
- 3) Ved Undervisningen bør Disciplene iagttagte Orden og vise stadig Opmærksomhed, og det tillades Ingen at bestjæftige sig med Andet end det, der i Timen er Undervisningens Gjenstand. Ingen maa begive sig ind i en anden Classe, eller overhovedet forlade sin egen uden Lærerens Tilladelser.
- 4) I Frihedsstiden bør Disciplene, saasnart der ringes ud, begive sig til Legepladsen eller Gymnastikhuset. Skulde det af een eller anden Grund undertiden blive nødvendigt, at de i denne Tid forblive i Læseværelserne, er dog al Leeg og Steien der strengt forbudt, og Enhver, der forsør sig herimod, henvises strax til sin Plads, som han da ikke igjen maa forlade inden Undervisningens Begyndelse. Den, som af een eller anden Grund ønsker at forlade Skolen i Frihedsqvarteret, maa dertil søge Tilladelser hos den inspectionshavende Lærer. Disciplene af øverste Classe kunne dog, hvis de ønsle det, forblive i Læseværelset, dog under Betingelse af, at de der iagttagte fuldkommen Orden og Høilighed.
- 5) Maar Disciplene forlade Læseværelserne eller vendte tilbage dertil eller forlade Skolen, maa dette skee med Høilighed og Orden og uden uanständig Skrigen og Steien i Gan-

- gen eller paa Trapperne eller paa Gaden. Naar Skole-tiden er tilende, begiver sig umiddelbart hjem.
- 6) Enhver Skade, som en Discipel af Uforsigtighed tilfeier vinduer, Boger eller andre Skolen tilhørende Gjenstande, maa naturligvis erstattes. Skeer Saadant af Kaadhed eller med Forsæt, vil den Paagjældende tillige være Straf underkastet.
 - 7) Udebliver en Discipel fra Skolen formedelst Sygdom, maa Saadant af Forældre eller Bærger samme Formiddag eller Eftermiddag, han udebliver, skriftlig anmeldes enten for Rector eller Inspector. Fortader Nogen formedelst Upasselighed Skolen, og af samme Grund heller ikke næste Dag kan møde, maa derom gieres lignende Anmeldelse.
 - 8) Ligesom man tor vente, at den øverste Discipel i enhver Classe vil foregaae sine Meddisciple med et godt Exempel, saaledes bor han ogsaa, samtidt det staar i hans Magt, bidrage til at vedligeholde den tilbørlige Orden. Er Læreren af en eller anden Grund ikke tilstede ved Undervisningens Begyndelse, traeder han, efter Anmodning af den i nærmeste Classe værende Lærer, op paa Cathedret, for at have Tilsyn med, at ingen Discipel foretager sig noget Utilbørligt; og vil Nogen ikke agte hans Paamindelse, melder han det til Læreren. Han indsamler ved hver Maaneds Ende Charakterbyggerne og leverer dem til Inspector. Ligeledes indsamler han de skriftlige Arbeider og leverer dem til vedkommende Lærer. I Sygdvistilfælde traeder den næstoverste Discipel i hans Plads.
 - 9) Af de øvrige Disciple maa hver Uge skiftvis En være Ordensdux. Ham paaligger det at sørge for, at alle mindre Apparater, der bruges ved Undervisningen, f. Ex. Pen, Kridt, Svamp &c., ere tilstede, og hvis de mangler, derom at henvende sig til Inspector. Ved Bortgangen

fra Skolen bør han sørge for, at Tavler, Skrive- og Tegnebøger, samt Alt, hvad Disciplene ikke hver Gang bør bringe hjem med sig, blive gjemte i Skabet, hvilket han derpaa lukker og leverer Moglen til den tilstedevarende Lærer.

- 10) Enhver Discipel anstaffer sig et Exemplar af den i Skolen indførte Characteerbog, der hver Maaned forevises Forældre eller Børger, og forsynes med disses Paategning. Hvoe Forældrene ikke her i Byen eller i Nærheden, ønskes det, at de for Rektor ville opgive en Mand her paa Stedet, som paa deres Begne kan paategne Characteerbogen. Paategningen maa altid finde Sted inden tre Dage efterat Disciplen har modtaget Bogen, og denne maa derpaa uden Ophold tilbageleveres til Inspector. At enhver Forsfællning af Characteerbogen, som en grov Overtrædelse, vil blive alvorlig straffet, følger af sig selv.
- 11) Naar Disciplene under en Lærers Opsyn deeltage i den offentlige Gudstjeneste, bør de mode betimesigen i Kirken og være forsynede med Psalmebøger. Naar ikke Allergang eller andre kirkelige Forretninger forlænge Gudstjenesten, bør de forblive i Kirken indtil Slutningsbennen er læst i Chorsdøren.
- 12) Disciplene maa ikke deeltage i Masterader, Baller eller andre saadanne offentlige Forhøjelser uden i Selskab med deres Forældre eller med disses Tilladelse, hvorem dog, naar det ikke er i Ferietiden, Rektor bør være underrettet. Overhovedet er det fra Skolens Side et naturligt og i Erfaringen vel begrundet Ønske, at saadanne Forhøjelser, der baade hindre Disciplene i deres daglige Forberedelsesarbeider og gjøre dem usikkede til næste Dags Gjerning, i Læsetiden meget sjeldent maa blive dem tilladte.

- 13) Bærtshuse, Billardhuse, Conditorboder eller lignende offentlige Steder maa Disciplene aldeles ikke besøge *).
- 14) Tobaksrygen paa Gaden eller andre offentlige Steder er Disciplene forbudt. Overhovedet er det at ønske, at Børn og ganske unge Mennesker aldeles maatte afholdes fra denne Nydelse, der i deres Alder visknok med Grund bliver anseet for skadelig.
- 15) Ingen Discipel maa følge sine Skolebøger, Landkort eller andet Saadant uden med Forældres eller Boergers Samtykke. Overalt maa det ansees for en skadelig Usik, naar Disciple, efterat de i en Classe have læst en Bog, bortselge den uden Nødvendighed, og uden at betænke, at de siden ved deres fortsatte Studeringer ofte ville føle dens Savn.

Ovenstaende Bestemmelser ere i Neglen alle Disciple uden Undtagelse forbundne til at igttage. Hvorvidt imidlertid Skolen vil blive i Stand til, i enkelte Punkter, der nærmere ville blive at fastsætte, at vise de ældre og modnere Disciple noget større Tillid, vil beroe paa den Flid og det Forhold de udvise; men enhver saaledes tilstaaet Frished vil, saasnart man erfarer at den misbruges, strax opphøre.

Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger.

Skolens Bogsamling, der ved Udgivelsen af forrige Åars Skoleesterrætninger bestod af omtr. 6000 Bind, er i Løbet af

*) Ved Platzaat af 28de November 1829 er det forbudt Børerne at modtage Skoledisciple som Gjæster under en Mult af fra 2 til 10 Kdler. efter Omstændighederne.

indebærende Skoleaar foregøet med 134 større og mindre Skrifter foruden Disputatser og Programmer. Ved Skrivelse af 10de April d. A. tilkjendegav det Kgl. Ministerium Rector, at der i Programmet for 18 $\frac{3}{4}$ skulde optages en fuldstændig Fortegnelse over Skolens Bibliothek, saavel som ogsaa over dens physiske og naturhistoriske Samlinger, hvorhos det tillige blev beslættet, at der i de fremtidige Programmer skulde meddeles en Fortegnelse over den Tilvært eller Usgang, de forskellige Samlinger havde haft i det forløbne Skoleaar. Da dette Arbeide imidlertid vilde blive af et temmelig betydeligt Omfang (Catalogen over Begerne vilde alene medtage omkr. 8 à 9 trykte Bl.), og da den korte Tid, der var tilbage af Skoleaaret, ikke ville være tilstrækkelig til Catalogens Uffskrivning og Trykning, tillod Ministeriet, efter en af Rector indgivne Forestilling, at Bogcatalogen først maatte indlemmes i Programmet 18 $\frac{4}{5}$, hvormod Samme ansaae det for ønskeligt, at Fortegnellerne over de øvrige videnskabelige Samlinger bleve indrykkede i Programmet for indebærende Åar, og antog, at Usgjørelsen af Spørgemmalet angaaende Overladelsen til Cathedralskolen af de attraaede Dele af den videnskabelige Mealskoles Samlinger saa tidlig kunde finde Sted, at Trykningen af denne Deel af Programmet deretter kunde udjsættes.

Denne Usgjørelse kunde dog ikke saa tidlig tilveiebringes, at en fuldstændig Fortegnelse over disse Samlinger kunde meddeles i nærværende Indbydelseskrift. Under 13de d. M. tilkjendegav Ministeriet, efter derom at have modtaget Erklæring fra Bestyrelsen af Universitetets zoologiske Museum, Professor Steenstrup, at hvad der af Mealskoles zoologiske Samling ønskes til Cathedralskolens, maa indlemmes i denne, ligesom Samme ogsaa bemhyndigede Rector til at overdrage det til Læren i Naturhistorie, Adjunct Lassen, at foretage en saadan Udsondring, under Tagttagelse af de af Professor Steenstrup

givne Regler, hvilket Arbeide fra hans Side man forventede fremmet saa hurtigt, at det kunde være tilendebragt inden Sommerferien, til hvilken Tid Universitetsmuseets Conservator, Conradsen, vil komme til Aarhus, for at gjennemse og udbedre den Hageske Fuglesamling, og med det Samme kunde faae Lejlighed til, at efterse og udbedre Alt hvad der fra Realskolens Samling gif over til Cathedralskolen. Den ovennævnte Udsendring har Adjunct Lassen lovet at tilveiebringe til den fastsatte Tid.

Angaaende den af Madame Hage i Stege til Skolen skjønkede betydelige Samling af udstoppledte nordiske Fugle er i forrige Mars Indbydelsesskrift meddeelt Underretning. Samlingen var dengang ankommen hertil, og blev i Sommerferien ved Conservator Conradsen efterseet, udbedret og ordnet i tvende af Skolens Værer. Maar han, som ovenfor anført, i Sommer kommer her til Byen, vil, efter Ministeriets Befaling, til denne Samling blive fojet alle de Arter af Realskolens Samling, som der savnes.

Angaaende Realskolens Mineraliesamling havde Ministeriet, paa Grund af en derom manglende Erfloering, endnu ikke funnet tage nogen endelig Bestemmelse.

Hvad Realskolens physiske Instrumentsamling angaaer, har Ministeriet tilladt, at samme heest indlemmes i Cathedralskolsens Samling.

Ligeledes har Ministeriet givet sit Samtykke til, at Cathedralskolen af Realskolens Bogsamling udtager hvad den ikke alt har og hvad den ønsker at have, kun med Undtagelse af et Exemplar af Flora danica, hvis Bestemmelse endnu ikke er afgjort. Maar disse Bøger ere udtagne, bliver en Fortegnelse over det Dreige at indsende til Ministeriet, for at derover paa anden Maade kan disponeres.

Da saaledes en fuldstændig Fortegnelse over de forskjellige

Samlingers Indhold ikke kunde tilveiebringes for den omtalte Revision og Udsondring havde fundet Sted, og det endelig var afgjort, hvilke Dele af Samlingerne der tilfaldt Cathedralskolen, ansaae Ministeriet det for hensigtsmaessigt, at Trykningen af Fortegnelsen over samtlige Samlinger udsættes, saaledes at de først optages i Programmet for Skoleaaret 18 $\frac{3}{4}$.

I folge det Foregaaende er der altsaa Udsigt til, at Skolen snart vil komme i Besiddelse af en ret anseelig naturhistorisk Samling, der, naar den med det gode Grundlag den har, efterhaanden udvides og forbedres, foruden den Fordeel, den yder ved Disciplenes Undervisning, ogsaa i Allmindelighed vil kunne bidrage Meget til at vække og vedligeholde Sandsen for Naturvidenskaberne. Det er kun Skade, at der endnu ikke harves et bekvemt og rummeligt Locale til disse Gjenstandes Opbevaring, i det de oprettede Realklasser have medtaget det meste Rum, der endnu var tilbage i Skolebygningen, og Samlingerne derfor have maaktet fordeles paa flere Steder, hvor de ikke ere vel anbragte. Et Overslag over Omkostningerne ved Opforelsen af en Sidebygning til dette Brug var ifjor indgivet til Ministeriet, der dog ikke saae sig i Stand til, for indeverende Finantsaar, at bevilge denne Udgift. Vi nære dog det Haab, at denne Mangel snart vil blive afhjulpen, hvorved det alene vil blive muligt at opstille Samlingerne paa en med deres Diemed passende Maade.

Med Hensyn til Samlingernes Aabning for Publikum til visse Tider, er der endnu ikke taget nogen Bestemmelse, men ligesom allerede Mange, saavel af Byens Indvaanere som Fremmede, have taget den i Diesyn, saaledes er Adjunct Lassen fremdeles villig til, naar man derom vil behage at henbende sig til ham, at forevise samme, dog kun til saadanne Tider, da der ikke undervises i Skolen.

Skolens Beneficier.

Skolens Beneficier have for Skoleaaret 1853 været fordelede paa følgende Maade:

1. Stipendier af Skolens almindelige Stipendiefond.

- 1) J. Fjord 35 Mdlr., at udbetale 10 Mdlr., at opslægge 25 Mdlr.
- 2) G. Nyrop,
- 2) L. Lauritsen, } hver 20 Mdlr., hvoraf 5 Mdlr. ud-
- 3) H. Skovgaard, } betales og 15 Mdlr. opslægges.
- 4) F. Bagger,

2. Fri Undervisning.

- 1) C. Borch. 2) S. Hartvigson. 3) B. Nasmussen. 4) H. Gundelach. 5) L. Launy. 6) M. Jensen. 7) H. Schjerup. 8) M. Nielsen (fra 1ste Januar 1854). 9) Th. Johansen. 10) L. Valeur. 11) Th. Funch. 12) Th. Grarup. 13) G. Arnhem. 14) B. Edsberg. 15) D. Aae. 16) S. M. F. Lindhard. 17) A. Lauritsen. 18) H. Saabye. 19) G. Staack. 20) F. Møller. 21) M. Watt. 22) B. Brøggild. 23) H. Fons. 24) F. Stannis. 25) F. Bisbye. 26) J. S. Jensen. 27) M. Malling. 28) P. Severin. 29) A. Lindstrøm. 30) B. Arngren. 31) G. Lassen. 32) B. Nær. 33) som extraordinair Gratist: G. Blache.

3. Det Moltkeske Legat for Embedsmænds Sønner.

- 1) H. Skovgaard, } hver 40 Mdlr.
- 2) J. H. Gundelach,

4. Det Rosenkransiske Legat for 1853.

1) F. Rosenstand	16 Mdlr. 72 ½
2) H. J. Berthelsen	10 —
3) J. Fjord	10 —
4) Th. Johansen	10 —

5. Det Davidseniske Legat for 1853.

1) H. J. Berthelsen	10 Mdlr.
2) F. Rosenstand	10 —

6. Det Soghske Legat for 1852 og 53.

1) H. J. Berthelsen	10 Mdlr.
2) F. Rosenstand	10 —

7. Det Stougaardse Legat for 1852 og 53.

1) H. J. Berthelsen	8 Mdlr.
2) F. Rosenstand	8 —

De to sidstnævnte Legater, hvis Menter ere bestemte for Disciple ved deres Afgang til Universitetet, blev, da Skolen i Året 1852 ingen Dimittender havde, i 1853 uddelelte for begge Åar.

8. Det Hertelske Legat.

Formedesst dette Legats ringe Størrelse, (det udgjor kun 4 Mdlr. 93 ½ aarlig, hvorfør der skal anskaffes Praemiebøger til 3 Disciple) blev det ifjor ikke uddelelt, men vil efter forestaende Hovedexamens Slutning for begge Åar blive tillagt saadanne Disciple, der have udmarket sig ved Flid og Sædelighed.

9. Det Nis Nisseniske Legat

blev, i Overensstemmelse med Fundatsen, den 20de December f. N. af Læreren tillagt de dertil qualificerede Disciple.

Efter Kassererens Opgivelse udgjorde de til den Tid disponible Renter 526 Mdlr. 60 $\text{f}.$

Heraf afgik dog:

- 1) Underbalancen efter Regnskabet for 1852,
grundet paa Antegnederne til Regnska-
bet for 1851 11 Mdlr.
2) Regnskabsforerens Salair . 20 —

31 — = =

Allhaa igjen til Uddeling . . . 495 Mdlr. 60 $\text{f}.$

Heraf blev ifølge Fundatsens Bestemmelser $\frac{4}{5}$ Dele at tilslægge ufor-
muende, flittige og sædelige Disciple med . 396 Mdlr. 48 $\text{f}.$
og $\frac{1}{5}$ Deel til saadanne, som egentlig ikke
trænge til Understøttelse, men som ud-
mærke sig ved Flid og Sædelighed med 99 — 42 =
495 Mdlr. 60 $\text{f}.$

Lærerne enedes om at dele den forsnævnte Sum i 24
Portioner, nemlig:

1 Portion paa 30 Mdlr.	30 Mdlr.
15 — = 20 —	300 —
3 — = 15 —	45 —
1 — = 11 — 48 $\text{f}.$	11 — 48 $\text{f}.$
1 — = 10 —	10 —

og den sidstnævnte Sum i 10 Portioner:

9 Portioner paa 10 Mdlr.	90 Mdlr.
1 — = 9 — 12 $\text{f}.$	9 — 12 $\text{f}.$

Endelig blev ved Stemmegivning følgende Disciple ud-
nævnte til at nyde de ovenanførte Portioner:

A. Uformuende Forældres Sønner.

- 1) J. Fjord 20 Mdlr.
2) G. Nyrop 20 —

3) C. Borch	20	Mdr.
4) L. Lauritsen	20	—
5) B. Masmussen	20	—
6) S. Hartvigsen	20	—
7) F. Bagger	20	—
8) H. Gundelsach	20	—
9) L. Launy	15	—
10) M. Jensen	15	—
11) H. Schjerveup	15	—
12) Th. Johansen	30	—
13) Th. Funck	20	—
14) Th. Grarup	10	—
15) C. Arnzen	11	—
16) D. Rae	20	—
17) A. Lauritsen	20	—
18) H. Gjødvad	20	—
19) P. Severin	20	—
20) G. Lassen	20	—
21) B. Arnzen	20	—

B. Ikke uformuende Forældres Sønner.

1) B. A. Bay	10	Mdr.
2) C. Ottersstrom	10	—
3) H. T. Bay	10	—
4) J. Jensen	10	—
5) B. Saabye	10	—
6) A. Døcker	10	—
7) Th. Jensen	10	—
8) N. Bloch	10	—
9) J. Brammer	10	—
10) J. Høegh-Guldberg . . .	9	—

af hvilke Summer det Halve efter dertil give Fuldmagt fra

Forsædre eller Baerger udbetaltes til Disciplene, medens det Halve blev oplagt indtil deres Afgang til Universitetet.

I det Kongl. Ministeriums ovenfor afglyste Indstilling til Hs. Maiestat angaaende Realskolenes Nedlaeggelse og Realclassers Oprettelse ved Cathedralskolen er §. 17 nævnt en Legatecapital på 750 Mdlr., der tilhørte Realskolen. Dette Legat er det Puggaardske, oprettet af Grosserer Puggaard i Kjøbenhavn, og oprindelig bestemt til Deckning af Skolepenge for en Discipel i Realskolen, hvorom der er meddeelt Underretning i de fra denne Skole udgivne Programmer for Årene 1843—45. Da der siden blev tilstaart Skolen et Aantal Fripladser, der dog ingeninde alle blevne benyttede, kunde Legatet ikke mere anvendes efter sin Bestemmelse, og Renterne deraf blevne derfor oplagte og indsatte i Byens Sparekasse, hvorved Capitalen til Juni Termin d. K. er voket til 915 Mdlr. Efter Realskolenes Nedlaeggelse og Realclassers Oprettelse ved Cathedralskolen maatte det ansees saavel for onskeligt som naturligt, at dette Legat overgik til den sidstnævnte Skole, og da Giveren lever, har Skolens Forstanderslab underdanigst indstillet til Ministeriet, at Samme ved Underhandling med ham vilde sege at udvirke dets Bestemmelse forandret derhen, at det overgaae til Cathedralskolen under Vilkaar, at dets aarlige Renter som eet eller to Pengespender tillægges traengende og værdige Disciple i Skolens særlige Realklasser. Dersom Giveren maatte give sit Samtykke dertil, kan man haabe, at Legatet, naar Realundervisningen ved Lov bliver endelig reguleret, snart vil kunne træde i Virksomhed.

Endelig meddeles den af Skolens Kasserer, Procurator og Kammer H. e. offfattede **Extract af dens Regnskab** for Regnskabsaaret 1853—54.

Indtægt.

1. Beholdning, saaledes som denne efter Revisionsantegnelserne er rectificeret	8,043 Mdlr. 20½ ƒ.
2. Restancer efter forrige Regnskab	188 — 58 =
3. Efter Antegnelserne tilsvares	4 — 45½ =
4. Renter af Skolens Capitalformue	937 — 28 =
5. Jordbogsafgifter:	
a) Landgilde.	748 Mdlr. 72½ ƒ.
b) Tiender	9818 — 44½ =
	10,567 — 21 =
6. Indtægter af Degnekald	41 — 16 =
7. — = Kirker og Præstekald	27 — 17 =
8. Skolecontingenter	2,419 — 16 =
9. Indkommen til Capitalfonden	7,336 — 61 =
10. Gagerfusioner	154 — 16 =
11. Tilskud fra Skolefonden	2,381 — 46 =
12. — = Søro Aeademie	1,254 — 37 =
13. Indholdt af Gager til Livsforsegelses- gelses-Instalten	277 — 10 =
Summa Indtægt	33,633 Mdlr. 8 ƒ.

Udgift.

1. Efter Revisionsantegnelserne	2 Mdlr. 48 ƒ.
2. Gager til samtlige faste og consti- tuerede Lærere	8,141 — 64 =
3. Inspector.	100 — = =
4. Timelærere	1,147 — 78 =
5. Pensioner og Varipenge	2,654 — 37 =
6. Tilskud til Bibliotheket	441 — = =
Pateris	12,487 Mdlr. 35 ƒ.

Transport 12,487 Mdr. 35 ½.

7. Reparationer paa Bygninger og Inventarium, Leie af Badeanstalten, Godtgjørelse for Bolig i Skolebygningen.	891	—	69	=
8. Brændsel og Belysning	449	—	=	=
9. Skatter og Afgifter	972	—	5½	=
10. Regnskabsferingen vedkommende	309	—	53	=
11. Forskjellige Udgifter	445	—	49	=
12. Extraordinaire Udgifter	638	—	89½	=
13. Bevilgede Lenningeforslud	100	—	=	=
14. Udsatte Capitaler	7,250	—	=	=
15. Indsendt Overslad til Skolefondet	6,000	—	=	=
16. — til Livsforsorgelseselskabet	277	—	10	=
17. Dyrtidstilleg til Lærerne	480	—	=	=
18. Restancer	235	—	15	=

Summa Udgift 30,536 Mdr. 38 ½.

Altsoa Beholdning ved Regnskabsaarets

Udgang 3,096 — 66 =

Bal lance 33,633 Mdr. 8 ½.

De offentlige Examina i Aarhuus Cathedralskole i Juli 1854.

Til **Afgangsexamens** anden Deel have jaar 11 Disciple indstillet sig eg til første Deel 10. De skriftlige Prover aflagdes den 23de, 24de og 26de Juni; de mundtlige Prover afholdes følgende Dage:

Værælset A.

Værælset B.

Mandagen den 3die Juli.

9—12. VII Cl. Latin.	9—12. VI Cl. } Geographie.
3—6. VII Cl. } Religion.	12—1. V Rel. }
6—7. V Rel. }	

Tirsdagen den 4de Juli.

9—12. VII Cl. Graæst.	9—12. VI Cl. } Fransk.
3—6. VII Cl. } Historie.	12—1. V Rel. }
6—7. V Rel. }	

Torsdagen den 6te Juli.

9—1. VII Cl. Arithmetik og Geometrie.	9—12. VI Cl. } Nydfl.
3—4. V Rel. Engelsk.	12—1. V Rel. }
4—6. V Rel. Arithmetik og Geometrie.	

Fredagen den 7de Juli.

9—12. VII Cl. } Naturlære.	9—10. V Rel. } Naturhistorie.
12—1. V Rel. }	10—1. VI Cl. }
3—4. VII Cl. Hebraïsk.	Naturhistorie.

De skriftlige Prover ved **den almindelige Hoved-examen** aflagges den 3die, 4de, 6te og 7de Juli. De mundtlige Prover afholdes i følgende Orden:

Mandagen den 10de Juli.

Værælset A.

Værælset B.

9—11. VII Cl. Latin.	9—12. VI Cl. Arithmetik.
11—12. VII Cl. Hebraïsk.	3—4½. IV Rel. } Naturhistorie.
3—6. V Cl. Religion.	4½—6. III Rel. }

Værælset C.

9—12. IV Cl. Nydfl.
3—6. II Cl. Geographie.

Skrivdagen den 11de Juli.

Bærelst A. Bærelst B.

9-12.	VI Gl. Geöff.	9-12.	V Gl. Ønghf.
3-4 ¹ ₂ .	IV Gl. } Geographie.	3-6.	III Gl. Gramf.
4 ¹ ₂ -6.	III Gl. }		

Bærelst C.

9-12.	IV Gl. Danff.	9-12.	V Gl. Latin.
3-6.	II Gl. Naturhistorie.	3-6.	IV Gl. Øncl. } Historie.

Skrivdagen den 12de Juli.

Bærelst A. Bærelst B.

9-12.	VI Gl. Geometric.	9-12.	V Gl. Latin.
3-5.	VII Gl. }	3-4 ¹ ₂ .	IV Gl. Øncl. } Historie.
5-6.	I Gl. }	4 ¹ ₂ -6.	III Gl. }

Bærelst C.

9-12.	IV Gl. Gramf.	9-12.	V Gl. Danff.
3-6.	III Gl. Danff.	3-6.	IV Gl. Øncl. } Historie.

Skrivdagen den 13de Juli.

Bærelst A. Bærelst B.

9-12.	VI Gl. Religion.	9-12.	V Gl. Grefft.
3-4 ¹ ₂ .	IV Gl. }	3-6.	III Gl. Historie.
4 ¹ ₂ -6.	III Gl. }		

Bærelst C.

9-12.	IV Gl. Geographie.	9-12.	V Gl. Grefft.
3-6.	II Gl. Danff.	3-6.	IV Gl. Øncl. } Religion.

Skrivdagen den 14de Juli.

Bærelst A. Bærelst B.

9-10.	VI Gl. }	9-12.	V Gl. Grefft.
10-12.	I Gl. }	10 ¹ -12.	V Gl. Ørithmetif og Geometrie.
3-6.	VII Gl. }	3-6.	III Gl. Ørithmetif og Geometrie.

Bærelst C.

9-12.	II Gl. Historie.	9-12.	V Gl. Ørithmetif og Geometrie.
3-6.	III Gl. Ønghf.	3-6.	III Gl. Ørithmetif og Geometrie.

Skrivdagen den 15de Juli.

Bærelst A. Bærelst B.

9-10 ¹ ₂ .	VI Gl. }	9-12.	V Gl. Ørithmetif og Geometrie.
10 ¹ -12.	I Gl. }	3-6.	IV Gl. Ørithmetif og Geometrie.
3-4 ¹ ₂ .	IV Gl. }	4 ¹ ₂ -6.	III Gl. Ørithmetif og Geometrie.

Bærelst C.

9-12.	IV Gl. Latin.	9-12.	V Gl. Latin.
3-6.	II Gl. Gramf.	3-6.	II Gl. Gramf.

Mandagen den 17de Juli.

Værelset A.

9—12. VI Cl. Latin.

3—5. VII Cl. } Historie.

5—6. I Cl. }

Værelset B.

9—12. V Cl. Naturhistorie.

3—4½. IV Rel. }

4½—6. III Rel. }

Værelset C.

9—12. IV Cl. Religion.

3—6. II Cl. Kydsk.

Tirsdagen den 18de Juli.

Værelset A.

9—11. VII Cl. Græsk.

11—12. I Cl. Dansk.

3—6. IV Cl. Naturhistorie.

Værelset B.

9—12. VI Cl. Historie.

3—4½. IV Rel. }

4½—6. III Rel. }

Værelset C.

9—12. V Cl. Geographie.

3—6. III Cl. Religion.

Onsdagen den 19de Juli.

Værelset A.

9—11. VII Cl. } Naturlære.

11—12. IV Rel. }

3—6. IV Cl. Historie.

Værelset B.

9—10. VI Cl. } Fransk.

10—12. V Cl. }

3—4½. IV Rel. }

4½—6. III Rel. }

Værelset C.

9—12. II Cl. Religion.

3—6. III Cl. Naturhistorie.

Torsdagen den 20de Juli.

Værelset A.

9—10. VI Cl. } Naturhistorie.

10½—12. I Cl. }

3—6. IV Cl. Arithmetik og

Geometrie.

Værelset B.

9—12. V Cl. Historie.

3—6. III Cl. Latin.

Værelset C.

9—10. IV Realcl. } Dansk.

10—11. III Realcl. }

*

*

*

Prøven i Gymnastik og Svømming aflagdes den 27de Juni for Gymnastikdirecteuren Oberstlieutenant v. la Cour.

Fredagen den 21de Juli

afholdes Lærermodet, for at bestemme Disciplenes Opførtning i
Klasserne.

Løverdagen den 22de Juli,
Kl. 10, afholdes Translocationen.

Umiddelbart efter denne begynder Sommerferien, som vedvarer til Onsdagen den 23de August, paa hvilken Dag Læsningen i det nye Skoleaar til sædbanlig Tid tager sin Begyndelse.

Tirsdagen den 22de August,
Kl. 9 Formiddag, begynder Proven over de Disciple, der ere anmeldte til Optagelse i Skolen.

Disciplenes Forældre og Værger, saavel som Enhver, der interesserer sig for Skolens Virksomhed, indbydes herved til, saa ofte det er dem muligt, at besøge disse Gramina med deres Mærverelse.

Aarhus, den 29de Juni 1854.

H. H. Blache.

